

Udskriftsdato: 19. december 2025

2018/1 LSF 155 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af adoptionsloven, lov om social service og forskellige andre love (Kontinuitet og enkle forløb for børn der adopteres uden samtykke)

Ministerium: Børne- og Socialministeriet

Journalnummer: Børne- og Socialmin., j.nr. 2018-144

Forslag

til

Lov om ændring af adoptionsloven, lov om social service og forskellige andre love

(Kontinuitet og enkle forløb for børn der adopteres uden samtykke)

§ 1

I adoptionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1041 af 3. august 2018, som ændret ved § 4 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, affattes således:

»Adoption meddeles ved bevilling, der udfærdiges af Familieretshuset. Bevilling til adoption efter § 9 udfærdiges dog af Ankestyrelsen.«

2. I § 6, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:

»Samtykket skal i sager efter § 9, der behandles af Ankestyrelsen, afgives under personligt fremmøde for Ankestyrelsen.«

3. I § 8, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Samtykket kan i sager efter § 9, der behandles af Ankestyrelsen, efter Ankestyrelsens bestemmelse afgives skriftligt under personligt fremmøde for Ankestyrelsen.«

4. § 10 affattes således:

»§ 10. Når Ankestyrelsen modtager meddelelse fra kommunalbestyrelsen om, at børn og unge-udvalget efter § 68 e i lov om social service har indstillet, at et barn adopteres uden samtykke fra forældrene, træffer Ankestyrelsen afgørelse om adoption af barnet efter § 9, stk. 2-4, hvis betingelserne er opfyldt.

Stk. 2. Tilbagekaldes et samtykke, der er meddelt i overensstemmelse med § 8, giver Familieretshuset meddelelse til Ankestyrelsen, der efter § 9, stk. 1, træffer afgørelse om adoption af barnet, hvis betingelserne herfor er opfyldt.«

5. § 11 affattes således:

»§ 11. Træffer Ankestyrelsen afgørelse efter § 9, selvom samtykke til adoption fra forældrene efter § 7, stk. 1, ikke foreligger, underrettes barnet, forældrene, indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, værger og den, der søger om adoption, herom.

Stk. 2. En afgørelse som nævnt i stk. 1 skal være skriftlig og udleveres af Ankestyrelsen til de pågældende personligt eller forkyndes for dem. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til at få afgørelsen prøvet af retten og om fristen herfor, jf. stk. 3.

Stk. 3. En afgørelse som nævnt i stk. 1 kan forlanges indbragt for retten inden 14 dage efter, at afgørelsen er modtaget eller forkyndt. Ankestyrelsen kan, når særlige grunde taler derfor, fastsætte en længere frist eller inden fristens udløb forlænge denne.

Stk. 4. Modtager Ankestyrelsen anmodning om, at afgørelsen prøves af retten, indbringer Ankestyrelsen sagen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 b, medmindre bevilling er udfærdiget efter udløbet af fristen i stk. 3.

Stk. 5. Opretholder retten Ankestyrelsens afgørelse om, at bevilling efter § 9 skal meddeles, eller beslutter retten, at bevilling kan meddeles, kan Ankestyrelsen ikke meddele bevilling, før ankefristen er udløbet, og anke ikke er iværksat inden ankefristens udløb. Det samme gælder i forhold til kæremål, hvis retten afviser prøvelse, jf. retsplejelovens § 475 b, stk. 4.«

6. I § 15 indsættes som 3. pkt.:

»Tilsvarende gælder for Ankestyrelsen i sager om adoption uden samtykke efter § 9.«

7. § 15 a, stk. 2, ophæves og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Familieretshuset skal samtidigt med, at der gives meddelelse til Ankestyrelsen efter § 10, stk. 2, beskikke en advokat for barnet. Familieretshuset skal samtidigt tilbyde forældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, at få beskikket en advokat.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal under en sag om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 2-4, beskikke en advokat for barnet, inden sagen forelægges for børn og unge-udvalget. Kommunalbestyrelsen skal samtidigt tilbyde forældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, samt barnets eventuelle plejeforældre at få beskikket en advokat.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

8. § 25, nr. 4, affattes således:

»4) om Ankestyrelsens behandling af sager om adoption uden samtykke, jf. § 9, og«.

9. I § 25 d indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder også for godkendte adoptanter, der modtager et barn i midlertidig placering efter § 32 a.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

10. § 29 b, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

11. § 29 b, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

12. Efter § 29 d indsættes i *kapitel 4*:

»§ 29 e. Familieretshuset og Ankestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om godkendelse af en ansøger som adoptant og sager om adoption indhente oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister om en ansøger, der ønsker at adoptere.

Stk. 2. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om Ankestyrelsens og Familieretshusets indhentning af oplysninger efter stk. 1.«

13. *Overskriften* til kapitel 5 a affattes således:

»Kapitel 5 a

Døgnpleje, midlertidig placering, surrogatmoderskab og straf«.

14. Efter § 32 indsættes før overskriften før § 33:

»Midlertidig placering

§ 32 a. Når Ankestyrelsen har truffet afgørelse efter § 10 om, at et barn skal adopteres efter § 9, stk. 1-3, placeres barnet hos den ansøger med godkendelse som adoptant, der er udvalgt af Adoptionsnævnet til at adoptere barnet. Den midlertidige placering ophører, når Ankestyrelsen meddeler bevilling til adoption efter § 1, 2. pkt., eller retten afsiger dom om, at Ankestyrelsens afgørelse om adoption ophæves, og ankefristen herfor er udløbet.

Stk. 2. Under den midlertidige placering har ansøgeren forældremyndigheden over barnet efter § 7 a, stk. 5, i forældreansvarsloven og forsørgelsespligten over for barnet.

Stk. 3. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om midlertidig placering efter stk. 1.«

§ 2

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1530 af 18. december 2018, § 13 i lov nr. 1711 af 27. december 2018 og § 1 i lov nr. 1720 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 66 b affattes således:

»§ 66 b. Netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune.

Stk. 2. Den kommunalbestyrelse, der godkender netværksplejefamilien som konkret egnet, jf. stk. 1, skal i forbindelse med godkendelsen tilbyde plejefamilien et grundkursus i at være plejefamilie.

Stk. 3. Afgørelser om godkendelse som netværksplejefamilie for et bestemt barn eller en bestemt ung kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Den kommunalbestyrelse, der har godkendt netværksplejefamilien, skal ud over godtgørelse for kost og logi, jf. § 55, stk. 4, dække netværksplejefamiliens øvrige og ekstraordinære omkostninger ved at have barnet eller den unge boende. Op til 20.000 kr. pr. barn årligt kan dækkes som øvrige omkostninger uden forevisning af dokumentation. Netværksplejefamilier kan efter en konkret vurdering desuden få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Stk. 5. Afgørelser om dækning af øvrige og ekstraordinære omkostninger og om dækning af tabt arbejdsfortjeneste kan påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. En familie, der har haft et barn midlertidigt placeret efter § 32 a i adoptionsloven, kan godkendes som netværksplejefamilie for barnet, hvis retten ophæver Ankestyrelsens afgørelse om adoption efter § 9 i adoptionsloven.

Stk. 7. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelse, jf. stk. 1, om grundkursus til netværksplejefamilier, om dækning af netværksplejefamiliers omkostninger ved at have et barn eller en ung boende og om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier, jf. stk. 4.«

2. § 68 c, stk. 1, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

3. I § 68 f, stk. 1, ændres »meddeler samtykke til« til: »træffer afgørelse om«.

4. § 68 g ophæves.

5. I § 68 h ændres »§§ 68 e-68 g« til: »§§ 68 e og 68 f«.

§ 3

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1064 af 21. august 2018, som senest ændret ved § 14 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 55, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) Sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven.«

2. I § 55 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. I sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven deltager endvidere en adoptionskyndig medarbejder fra Ankestyrelsen i mødet.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I § 56, stk. 2, ændres »§ 55, stk. 3,« til: »§ 55, stk. 4,«.

§ 4

I forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1256 af 7. november 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 7 a indsættes som *stk. 4* og *5*:

»Stk. 4. Stk. 1 og 2 gælder også for ansøgere med godkendelse som adoptant, der adopterer et barn fra et andet land, i perioden fra barnets ankomst her til landet og til Familieretshuset har meddelt bevilling til adoption efter § 1 i adoptionsloven.

Stk. 5. Stk. 1 og 2 gælder også for ansøgere med godkendelse som adoptant, der har fået et barn placeret efter § 32 a i adoptionsloven, så længe barnet er midlertidigt placeret.«

2. I § 20 a indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Stk. 1 gælder også ved midlertidig placering efter § 32 a i adoptionsloven.«

Justitsministeriet

§ 5

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som senest ændret ved § 12 i lov nr. 1719 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 475 b, *stk. 2*, affattes således:

»Stk. 2. Sagen skal indbringes for retten senest 3 uger efter, at Ankestyrelsen har modtaget en anmodning om, at afgørelsen prøves af retten. Ankestyrelsen sender sagens akter til retten med oplysning om den afgørelse, der forlanges prøvet, samt en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, og for de beviser, der kan have betydning for sagens afgørelse.«

2. § 475 c, *stk. 1* og *2*, affattes således:

»Som parter anses Ankestyrelsen, forældrene, barnet, barnets plejefamilie, hvis Ankestyrelsens afgørelse er truffet efter § 9, stk. 4, i adoptionsloven, og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, og forældremyndigheden ikke følger af § 32 a, stk. 2, i adoptionsloven. Forældrene optræder på egen hånd, selvom de er umyndige.

Stk. 2. Retten beskikker en advokat for sagens parter undtagen Ankestyrelsen, medmindre de pågældende selv har antaget en advokat.«

Beskæftigelsesministeriet

§ 6

I barselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 822 af 20. juni 2018, som ændret ved § 2 i lov nr. 701 af 8. juni 2018, § 6 i lov nr. 1526 af 18. december 2018 og § 3 i lov nr. 1710 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. To steder i § 1 indsættes efter »adoption«: », herunder midlertidig placering,«.

2. I § 8, stk. 3, ændres »Familiestyrelsen« til: »Ankestyrelsen«.

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Stk. 2. Sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, der er under behandling af Familieretshuset ved lovens ikrafttræden, færdigbehandles af Ankestyrelsen. Dog kan Familieretshuset beslutte at færdigbehandle en verserende sag, hvis det efter en konkret vurdering er til barnets bedste, herunder hvis sagen er så tæt på at kunne afsluttes, at en overdragelse til Ankestyrelsen vil medføre en urimelig forsinkelse af sagen. For sager efter 2. pkt. finder de hidtil gældende regler anvendelse med de ændringer, der følger af § 1, nr. 14, § 2, nr. 1, og §§ 4 og 6.

Stk. 3. Loven gælder ikke for sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, der ved lovens ikrafttræden er indbragt for retten efter § 11 i adoptionsloven. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af § 25 d, stk. 3, og § 29 b, stk. 3, i adoptionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1041 af 3. august 2018, som ændret ved § 4 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, og § 66 b, stk. 6, og § 68 h i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1530 af 18. december 2018, § 13 i lov nr. 1711 af 27. december 2018 og § 1 i lov nr. 1720 af 27. december 2018, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

§ 8

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 1 og 4 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Behandlingen af sager om adoption uden samtykke
 - 2.1.1 Gældende ret
 - .
 - 2.1.2 Børne- og Socialministeriets overvejelser
 - .
 - 2.1.3 Den foreslåede ordning
 - .
 - 2.2. Barnets hjem mens sagen behandles i domstolssystemet
 - 2.2.1 Gældende ret
 - .
 - 2.2.2 Børne- og Socialministeriets overvejelser
 - .
 - 2.2.3 Den foreslåede ordning
 - .
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

En lille gruppe af meget udsatte børn i Danmark anbringes uden for hjemmet og har aldrig udsigt til at flytte hjem til forældrene, fordi forældrene ikke kan og ikke kommer til at kunne drage omsorg for dem. For disse børn kan det at blive adopteret af en familie, som ønsker dem, være en vej til en stabil og tryk opvækst med lige muligheder frem for en barndom som anbragt med deraf følgende risiko for skift af anbringelsessted og gentagne genbehandlinger af barnets sag hos kommunen. Dette gælder uanset, at der ikke kan opnås samtykke til adoptionen fra barnets forældre.

Muligheden for at rejse sager om adoption uden samtykke bruges i dag kun i meget få sager. Kommunerne peger på, at barriererne for at rejse sager bl.a. er, at sagsforløbene er ressourcekrævende og lange, og at der er uklarhed om, hvornår i sagsforløbet henholdsvis adoptionsloven og serviceloven finder anvendelse. Behandlingen af sager om adoption uden samtykke tager i dag op imod to år, fra sagen rejses, til der foreligger en endelig afklaring. Dette skaber tvivl hos kommunerne om, hvorvidt det bedste for barnet er en anbringelse hos en plejefamilie, som man håber kan holde hele barndommen, eller at sætte barnet i en venteposition ofte hos en midlertidig plejefamilie under behandlingen af en sag om adoption uden samtykke.

Administrative og bureaukratiske barrierer må ikke stå i vejen for, at et barn adopteres uden samtykke, hvis det er det bedste for barnet. Samtidigt er det en grundlæggende forudsætning, at ændringer i behandlingen af sager om adoption uden samtykke ikke må svække retssikkerheden for hverken barnet eller de biologiske forældre.

Med lovforslaget foreslås derfor en forenkling af behandlingen af sager om adoption uden samtykke i det administrative system ved at samle opgaver og afgørelseskompetence hos Ankestyrelsen. Dermed nedbringes sagsbehandlingstiden, og det undgås, at sagerne skal behandles af to statslige myndigheder.

Det foreslås endvidere med lovforslaget, at børn, der ikke skal adopteres af deres plejefamilie, placeres midlertidigt hos den kommende adoptivfamilie, allerede når Ankestyrelsen har truffet afgørelse. Perioden, hvor barnet er i en uafklaret venteposition, reduceres derved betragteligt, og tilknytningen til adoptivfamilien kan starte væsentligt tidligere i barnets liv med deraf følgende forbedrede muligheder for en tryk og stabil opvækst.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Behandlingen af sager om adoption uden samtykke

2.1.1. Gældende ret

Sager om adoption uden samtykke efter adoptionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1041 af 3. august 2018 som ændret ved § 4 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, behandles bl.a. af Statsforvaltningen. Statsforvaltningens opgaver efter adoptionsloven overføres med § 4 i lov nr. 1711 af 27. december 2018 til Familieretshuset pr. 1. april 2019. I det følgende beskrives retstilstanden, som den ser ud pr. 1. april 2019 med de ændringer, der følger af lov nr. 1711 af 27. december 2018.

Betingelserne for at gennemføre en adoption uden samtykke fra barnets forældre fremgår af § 9 i adoptionsloven. Adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1, i adoptionsloven omhandler sager, hvor forældrene har afgivet et samtykke til adoptionen af barnet, men under sagens behandling tilbagekalder samtykket. Såfremt betingelserne i § 9, stk. 1, er opfyldte, træffer Familieretshuset afgørelse om adoption uden samtykke.

I sager om adoption efter § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven har forældrene ikke samtykket til adoptionen. Disse sager rejses efter § 68 e i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018 med senere ændringer (serviceloven). Det fremgår heraf, at kommunen skal forelægge en sag om adoption uden samtykke for børn og unge-udvalget i kommunen, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at adoptionen ikke kan gennemføres med samtykke, og det samtidigt vurderes, at betingelserne for at gennemføre en adoption uden samtykke, herunder at det er bedst for barnet, er opfyldte. Forelæggelsen for børn og unge-udvalget skal indeholde en række oplysninger, der er nærmere specificerede i § 68 e, stk. 2 og 3, i serviceloven, herunder en børnefaglig undersøgelse og oplysninger om barnets holdning til den påtænkte adoption. Kommunen skal inden forelæggelsen for børn og unge-udvalget have hørt barnets forældre og i den forbindelse have forsøgt at indhente forældrenes samtykke til adoptionen. Ligeledes skal kommunen have gennemført en børnesamtale med barnet, eller hvis en sådan ikke kan gennemføres under hensyn til barnets modenhed og sagens omstændigheder på anden måde have forsøgt at belyse barnets holdning til den påtænkte adoption.

Kommunen skal, inden sagen forelægges for børn og unge-udvalget, rette henvendelse til Familieretshuset med henblik på, at Familieretshuset efter § 15 a, stk. 2, i adoptionsloven beskikker en advokat for barnet og tilbyder at beskikke en advokat for forældrene, indehaveren af forældremyndigheden, hvis

denne er en anden end forældrene, og for barnets eventuelle plejeforældre. Advokatbeskikkelsen gælder for hele sagens behandling i det administrative system.

Når Familieretshuset har foretaget advokatbeskikkelserne, sagen er fuldt oplyst, og parterne er hørt, kan kommunen forelægge sagen for det kommunale børn og unge-udvalg. Udvalget skal efter § 68 f, stk. 2, i serviceloven give barnet, forældrene, indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, barnets eventuelle plejeforældre, de beskikkede advokater og eventuelle bisiddere for parterne mulighed for at udtale sig, og parterne og deres advokater har således mulighed for at deltage i børn og unge-udvalgets møde.

Hvis børn og unge-udvalget finder, at betingelserne for en adoption uden samtykke i § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven er opfyldte, afgiver børn og unge-udvalget indstilling herom til Ankestyrelsen efter § 68 f, stk. 1, i serviceloven. Efter § 68 f, stk. 3, i serviceloven kan der kun afgives indstilling, hvis mindst fire ud af udvalgets fem medlemmer stemmer for indstillingen. Er dommeren, der er formand for børn og unge-udvalget, ikke enig i indstillingen, skal dommerens opfattelse fremgå af indstillingen. Indstillingen skal være skriftlig og indeholde begrundelsen for, at børn og unge-udvalget finder, at der skal indstilles til adoption uden samtykke.

Børn og unge-udvalgets indstilling afgives til Ankestyrelsen, der tager stilling til sagen efter § 68 g i serviceloven. Ankestyrelsen skal sikre, at betingelserne i § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven for, at barnet kan adopteres uden samtykke, er opfyldte. Ankestyrelsen skal i forbindelse med sagens behandling høre parterne og deres advokater over sagen efter bestemmelserne herom i forvaltningsloven.

Ankestyrelsen træffer på et ankemøde afgørelse om, hvorvidt styrelsen kan afgive indstilling til Familieretshuset om, at barnet adopteres uden samtykke. Parterne og deres advokater skal efter § 21, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1839 af 22. december 2015 om forretningsorden for Ankestyrelsen, have mulighed for at udtale sig på et møde umiddelbart forud for ankemødet.

Efter § 55 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1064 af 21. august 2018 med senere ændringer (retssikkerhedsloven), træffer Ankestyrelsen afgørelsen på ankemødet ved brug af udvidet votering. Dette betyder, at der deltager to medlemmer samt to ankechefer. Den ene af ankecheferne er formand. Afgørelse træffes ved almindeligt flertal. Hvis stemmerne står lige, er formandens stemme afgørende. Det fremgår endvidere af § 22, stk. 2 og 3, i bekendtgørelse om forretningsorden for Ankestyrelsen, at der i ankemødet deltager en børnesagkyndig konsulent og en adoptionskyndig medarbejder fra Ankestyrelsen uden stemmeret. Den børnesagkyndige konsulent skal være kyndig i børne- eller ungdomspsykiatri, psykologi eller pædagogik eller have en lignende relevant uddannelse. Den adoptionskyndige medarbejder skal have viden om adoption og adoptionslovgivningen.

Hvis Ankestyrelsen finder, at betingelserne i § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven er opfyldte, og barnet skal adopteres uden samtykke, afgiver Ankestyrelsen indstilling herom til Familieretshuset. Familieretshuset skal i forbindelse med sagens behandling høre parterne og deres advokater over sagen efter bestemmelserne herom i forvaltningsloven. Familieretshusets Børneenhed afholder endvidere en børnesamtale med barnet med henblik på at afdække barnets perspektiv og barnets holdning til den påtænkte adoption i det omfang, barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det. Denne børnesamtale supplerer børnesamtalen, som kommunen har afholdt med barnet, inden sagen blev forelagt børn og unge-udvalget. Er barnet over 12 år, skal barnet endvidere samtykke til adoptionen, medmindre indhentelse af samtykke skønnes at være til skade for barnet. I forbindelse med indhentelsen af samtykket skal Familieretshusets Børneenhed oplyse barnet om betydningen af en adoption. Familieretshuset skal efter § 10, stk. 2, i adoptionsloven tage kontakt til barnets forældre med henblik på at forsøge at opnå et samtykke til adoptionen. Hvis Familieretshuset er i tvivl om barnets adopterbarhed, forelægger Familieretshuset sagen

for Adoptionsnævnet. Hvis der er tale om en fremmedadoption, forelægger Familieretshuset ligeledes sagen for Adoptionsnævnet med henblik på, at Adoptionsnævnet matcher barnet med den godkendte adoptionsansøger på ventelisten til national adoption, der skønnes bedst egnet til at adoptere det konkrete barn. Ved fremmedadoption forstås en adoption, hvor ansøgerne adopterer et barn, som de enten ikke kender i forvejen eller har en så løs relation til, at der ikke kan blive tale om en familieadoption.

Familieretshuset træffer efter § 10, stk. 1, i adoptionsloven afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven.

Det fremgår af § 11, stk. 2, i adoptionsloven, at Familieretshusets afgørelse om adoption uden samtykke efter såvel § 9, stk. 1, og § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven skal være skriftlig og udleveres til parterne personligt eller forkyndes for dem. Det skal fremgå af afgørelsen, at parterne efter § 11, stk. 3, i adoptionsloven har ret til inden for 14 dage efter modtagelsen eller forkyndelsen af afgørelsen at forlange sagen indbragt for retten. Hvis der anmodes herom inden for fristen, fremgår det af § 11, stk. 4, i adoptionsloven, at Familieretshuset indbringer sagen for retten efter bestemmelserne i kapitel 43 b i retsplejeloven. Sagen behandles af byretten med ankemulighed til landsretten. Retten afgør ved dom efter § 475 f i retsplejeloven, om Familieretshusets afgørelse om adoption skal opretholdes eller ophæves.

Såfremt Familieretshusets afgørelse om adoption uden samtykke opretholdes, eller Familieretshusets afgørelse ikke indbringes for domstolene, meddeler Familieretshuset bevilling til adoption efter § 1, stk. 1, i adoptionsloven.

2.1.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Muligheden for at træffe afgørelse om, at et barn skal adopteres uden samtykke, skal sikre en tryk og stabil opvækst for nogle af de mest udsatte børn i Danmark. Uden en adoption vil disse børn se frem til en barndom, hvor de er anbragt uden for hjemmet med risiko for skift af anbringelsessted, løbende genbehandlinger af deres sag og involvering fra kommunen i mange aspekter af deres liv.

Med lov nr. 530 af 29. april 2015 om ændring af adoptionsloven, lov om social service, forældreansvarsloven og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Lempelse af betingelserne for adoption uden samtykke m.v.) blev betingelserne for at gennemføre en adoption uden samtykke lempet med henblik på at sikre, at adoption uden samtykke i helt særlige tilfælde kan give barnet en tryk opvækst ved, at barnet bliver adopteret af en familie, der er i stand til at drage omsorg for barnet. Lovændringen trådte i kraft den 1. oktober 2015. I perioden fra den 1. oktober 2015 til den 25. oktober 2018 er der meddelt bevilling til adoption uden samtykke for syv børn efter de nye regler.

Ankestyrelsen har den 31. august 2018 offentliggjort en rapport om adoption uden samtykke, hvor Ankestyrelsen har undersøgt kommunernes brug af og kendskab til reglerne om adoption uden samtykke og mulighederne for at få råd og vejledning. Undersøgelsen viser bl.a., at kommunerne i perioden fra den 1. oktober 2015 til den 1. marts 2018 har overvejet at indstille godt 100 børn til adoption uden samtykke. Ankestyrelsen identificerer i undersøgelsen en række barrierer for, at kommunerne anvender muligheden for at rejse en sag om adoption uden samtykke og dermed grunde til, at kommunerne ikke anvender muligheden, uanset at det vil være til barnets bedste at blive adopteret. En af barriererne er, at sagsforløbene er ressourcekrævende og lange. Der peges i rapporten også på, at reglerne om beskikkelse af advokater for barnet og sagens øvrige parter er uklare.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om adoption uden samtykke, der er rejst efter den 1. oktober 2015, og hvor der er udstedt en bevilling senest den 25. oktober 2018, har været cirka 1 år og 5 måneder fra børn og unge-udvalget afgav sin indstilling, til adoptionsbevillingen blev meddelt. Den længste sagsbehandlingstid overstiger 1 år og 9 måneder. Hvis der ses isoleret på sagsbehandlingstiden i

det administrative system, har Ankestyrelsens gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager rejst efter den 1. oktober 2015 og behandlet senest den 25. oktober 2018 været cirka 7,5 uger med en længstetid på cirka 11 uger. For Statsforvaltningen (Familiereetshuset) er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i samme periode cirka 19 uger med en længstetid på 50 uger.

Det er ministeriets vurdering, at den lange sagsbehandlingstid kan have en afgørende negativ indvirkning på barnets mulighed for at knytte sig til adoptivfamilien og opnå en tryk og stabil opvækst med lige muligheder. En sagsbehandlingstid på 1 år og 5 måneder betyder konkret forskellen på, om et spædbarn starter tilknytningen til adoptivfamilien som tre måneder gammel eller som toårig. For de større børn er barnet endvidere bevidst om at være sat i en uafklaret venteposition under den lange sagsbehandlingstid.

Ministeriet finder det helt afgørende, at der i sager om adoption uden samtykke er en høj grad af retssikkerhed, idet afgørelsen for både barn, forældre og barnets eventuelle plejeforældre er af grundlæggende betydning og meget indgribende. Det er således ministeriets opfattelse, at ændringer i behandlingen af sager om adoption uden samtykke ikke må påvirke retssikkerheden. Det er dog samtidigt ministeriets vurdering, at behandlingen af sagerne i dag er unødigt kompliceret, at sagerne behandles i unødigt mange instanser, og at dette kan ændres uden negative konsekvenser for retssikkerheden. Der ses således ikke at være nogen grund til, at Ankestyrelsen og Familiereetshuset foretager den samme vurdering af, hvorvidt betingelserne i § 9, stk. 2-4, om adoption uden samtykke er opfyldte.

Den dobbelte behandling af sagen hos både Ankestyrelsen og Familiereetshuset forlænger sagsbehandlingstiden unødvendigt til skade for barnets biologiske forældre, der venter på en endelig afklaring, og barnet, der ligeledes venter på en afklaring og på at starte tilknytningen til adoptivfamilien. Samtidigt kan den lange sagsbehandlingstid og dobbelte sagsbehandling hos to statslige myndigheder som nævnt i Ankestyrelsens rapport være en barriere for, at kommunen overhovedet rejser en sag om adoption uden samtykke, uanset at en adoption ville være det bedste for barnet.

Det er på baggrund af ovenstående ministeriets opfattelse, at behandlingen af sager om adoption uden samtykke bør samles i én statslig myndighed. Ministeriet finder ikke, at en sådan ændring vil påvirke retssikkerheden for barnet eller barnets biologiske forældre negativt, fordi adgangen til at indbringe den administrative afgørelse for domstolene videreføres uændret.

En sag om adoption uden samtykke har i mange henseender karakter af en socialretlig sag, bl.a. da det i en væsentlig del af sagerne skal vurderes, hvorvidt der foreligger et grundlag for at anbringe barnet uden for hjemmet uden samtykke efter serviceloven. Ankestyrelsen er klagemyndighed i en lang række socialretlige sager efter serviceloven og retssikkerhedsloven. Samtidigt er Ankestyrelsen klageinstans for Familiereetshusets afgørelser efter adoptionsloven, dog undtaget afgørelser i sager om adoption uden samtykke. Ankestyrelsen besidder således specialiserede kompetencer på både det socialretlige og det adoptionsretlige område. Ankestyrelsen træffer endvidere afgørelse om indstilling til adoption uden samtykke på et ankemøde med udvidet votering, hvor der udover to medlemmer deltager to ankechefer samt en børnesagkyndig konsulent og en adoptionskyndig medarbejder. De to sidstnævnte har ikke stemmeret. Henset til det forannævnte og til Ankestyrelsens sagsbehandlingstid finder ministeriet, at opgaven med behandling af sager om adoption uden samtykke varetages bedst af Ankestyrelsen. Det er således ministeriets opfattelse, at afgørelseskompetencen i sager om adoption uden samtykke med henblik på en forenkling af sagsbehandlingsprocessen og reduktion af sagsbehandlingstiden bør flyttes fra Familiereetshuset til Ankestyrelsen, og at Familiereetshusets behandling af sådanne sager bør fjernes. Under hensyn til sagernes adoptionsretlige karakter finder ministeriet samtidigt, at dette aspekt i Ankestyrelsens behandling af sagerne bør styrkes ved, at den adoptionskyndige medarbejder tillægges stemmeret på ankemødet.

En flytning af afgørelseskompetencen fra Familieretshuset til Ankestyrelsen vil betyde, at Ankestyrelsen skal varetage en række sagsbehandlingsskridt, som Familieretshuset i dag er ansvarlig for. Det drejer sig særligt om afholdelse af børnesamtaler samt forelæggelse af sagen for Adoptionsnævnet i sager, hvor der er tvivl om barnets adopterbarhed, eller hvor der skal ske matchning mellem barn og adoptant. Ministeriet finder derimod ikke, at der er grund til at videreføre Familieretshusets indsats for at forsøge at opnå et samtykke til adoptionen fra barnets biologiske forældre. Dette skyldes, at kommunen allerede har forsøgt at indhente et samtykke, og at Familieretshusets (Statsforvaltningens) forsøg meget sjældent har været succesfulde. Dertil kommer, at det efter det oplyste tager uforholdsmæssigt lang tid at få kontakt til de biologiske forældre, hvor barnet i mellemtiden venter. Samtidigt er det vurderingen, at opgaven med at indhente samtykke findes at ligge bedst hos kommunerne, der har den tætte kontakt til og kender forældrene. Det bemærkes, at det ikke har betydning for de biologiske forælders retsstilling efter adoptionen, om adoptionen sker med eller uden samtykke.

Der peges i Ankestyrelsens rapport om adoption uden samtykke på, at der hersker uklarhed om reglerne om beskikkelse af advokater. Ministeriet finder, at denne uklarhed bør fjernes. Med henblik på at opnå en enklere sagsbehandling og en reduktion af sagsbehandlingstiden finder ministeriet det hensigtsmæssigt, at reglerne ensrettes med bestemmelserne om beskikkelse af advokater i sager om anbringelse af et barn uden for hjemmet uden samtykke efter serviceloven.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at afgørelseskompetencen i sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven flyttes fra Familieretshuset til Ankestyrelsen. Familieretshuset skal herefter ikke behandle sager om adoption uden samtykke. Ankestyrelsen vil dermed også overtage de til afgørelsen hørende opgaver, herunder afholdelse af børnesamtaler, meddelelse af bevilling til adoption og forelæggelse for Adoptionsnævnet i sager, hvor der er tvivl om barnets adopterbarhed, eller hvor barnet skal matches med en adoptant. Dog foreslås det, at Ankestyrelsen ikke skal forsøge at indhente samtykke til adoptionen, efter at kommunen forgæves har forsøgt at indhente et sådant.

Det foreslås, at adgangen til at indbringe den administrative afgørelse for domstolene videreføres uændret.

Endelig foreslås det, at opgaven med beskikkelse af advokater i sager om adoption uden samtykke flyttes fra Familieretshuset til kommunerne. Der opnås derved en forenkling af sagsgangen og en ensretning med reglerne for beskikkelse af advokater i sager om anbringelse af et barn uden for hjemmet uden samtykke efter serviceloven. Der foreslås ikke derudover ændringer i reglerne om beskikkelse af advokater i sager om adoption uden samtykke.

2.2. Barnets hjem, mens sagen behandles i domstolssystemet

2.2.1. Gældende ret

Et barn, om hvem der er rejst sag om adoption uden samtykke, vil, såfremt barnet er født, i praksis altid være anbragt uden for hjemmet efter serviceloven. Der vil ofte være tale om en anbringelse uden samtykke efter § 58 i serviceloven. Denne anbringelse vil strække sig helt indtil, at en bevilling til adoption er udfærdiget. Barnet vil således være anbragt hos en plejefamilie, på et opholdssted eller en døgninstitution m.v., mens en sag om adoption uden samtykke først behandles i det administrative system og derefter, hvis sagen indbringes for retten, under domstolsbehandlingen. Barnets forhold, herunder samvær med barnets biologiske forældre, vil i denne periode være reguleret af bestemmelserne i serviceloven.

Ved ændringen af adoptionsloven i 2015 blev det lagt til grund, at barnet kan flytte ind hos den kommen-

de adoptivfamilie, når der er truffet en endelig afgørelse om adoption uden samtykke i det administrative system, uanset at afgørelsen indbringes for domstolene. Barnet vil dermed kunne bo hos den kommende adoptivfamilie under sagens behandling i domstolssystemet ved, at barnet anbringes efter serviceloven hos familien. Der henvises i denne forbindelse til bemærkningerne til lov nr. 530 af 29. april 2015 om ændring af adoptionsloven, lov om social service, forældreansvarsloven og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Lempelse af betingelserne for adoption uden samtykke m.v.), jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), A, L 121 som fremsat, side 16.

Ankestyrelsen har ved principafgørelse 16-17 af 31. marts 2017 truffet afgørelse om, at det forhold, at der er truffet endelig administrativ afgørelse om, at barnet skal adopteres uden samtykke, ikke i sig selv kan begrunde en ændring af anbringelsessted. Der kan således alene ske en ændring af anbringelsesstedet, hvis barnets behov udvikler sig, således at det hidtidige anbringelsessted ikke kan opfylde barnets behov. Med lov nr. 1530 om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og ligningsloven af 18. december 2018 (Mere kvalitet i plejefamilier) blev muligheden for konkret at godkende plejefamilier til at have et bestemt barn i pleje afskaffet. En flytning af barnet til den kommende adoptivfamilie, såfremt der er grundlag for at ændre barnets anbringelsessted, vil således være betinget af, at adoptivfamilien udover at være godkendt som adoptanter er godkendt som plejefamilie af socialtilsynet.

2.2.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Ankestyrelsens principafgørelse 16-17 og afskaffelsen af kommunens mulighed for konkret at godkende plejefamilier til at have et bestemt barn i pleje medfører, at barnet i praksis i alle tilfælde, hvor det ikke er barnets plejefamilie, der ansøger om at adoptere barnet, vil være placeret hos en midlertidig plejefamilie eller på et opholdssted under sagens behandling.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om adoption uden samtykke, der er rejst efter den 1. oktober 2015, og hvor der er udstedt en bevilling senest den 25. oktober 2018, har været cirka 1 år og 5 måneder fra børn og unge-udvalget afgav sin indstilling til meddelelse af adoptionsbevilling. Den længste sagsbehandlingstid overstiger 1 år og 9 måneder. Hvis der ses isoleret på sagsbehandlingstiden i domstolssystemet har byrettens gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager rejst efter den 1. oktober 2015, og hvor dommen er afsagt senest den 25. oktober 2018, været cirka 4½ måned med en længstetid på cirka 6½ måned. For landsretten er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager rejst efter den 1. oktober 2015, og hvor dommen er afsagt senest den 25. oktober 2018, næsten 8 måneder med en længstetid på næsten 1 år.

I Ankestyrelsens rapport om adoption uden samtykke, der er omtalt ovenfor i punkt 2.1.2., peges der på, at en af grundene til, at kommunerne ikke vælger at anvende muligheden for at rejse en sag om adoption uden samtykke, uanset at dette ville være bedst for det konkrete barn, er det lange og komplicerede sagsforløb, hvor barnet er sat i en venteposition imens. Kommunerne kan således være fagligt i tvivl om, hvorvidt den bedste løsning for barnet er et flere år langt forløb med henblik på adoption uden samtykke, hvor barnet under sagens behandling er anbragt midlertidigt hos en plejefamilie, eller at barnet anbringes efter serviceloven med henblik på at være hos plejefamilien i en længere årrække. Ankestyrelsen peger endvidere i rapporten på, at det er en barriere, at der er uklarhed om, hvornår i forløbet henholdsvis serviceloven og adoptionsloven finder anvendelse. Kommunerne er således bl.a. i tvivl om, hvornår barnet kan flyttes fra den midlertidige plejefamilie til den kommende adoptivfamilie.

Det er ministeriets opfattelse, at ovennævnte barrierer bør fjernes, og at intentionerne i lovændringen fra 2015 bør gennemføres med henblik på at skabe stabilitet og kontinuitet i barnets opvækst. Ministeriet finder, at dette bør sikres ved, at barnet flyttes til den kommende adoptivfamilie, når Ankestyrelsen

har truffet endelig administrativ afgørelse om, at barnet skal adopteres uden samtykke. Dette skal ses i tæt sammenhæng med, at alle domme, hvor behandlingen i domstolssystemet er afsluttet, i perioden siden lovændringen i 2015 har opretholdt den administrative afgørelse om, at barnet skal adopteres uden samtykke. Henset til at Ankestyrelsen i næsten en tredjedel af sagerne om adoption uden samtykke i perioden fra den 1. oktober 2015 til den 25. oktober 2018 har truffet afgørelse om afvisning eller hjemvisning af den af børn og unge-udvalget forelagte sag om adoption uden samtykke, finder ministeriet derimod ikke, at barnet bør placeres i den kommende adoptivfamilie, førend Ankestyrelsen har truffet afgørelse.

Ministeriet finder, at der henset til, at der er tale om barnets kommende adoptivfamilie, bør etableres en særskilt hjemmel til den midlertidige placering i adoptionsloven, således at der ikke er tale om en anbringelse efter serviceloven, men derimod en forløber for adoptionen. Ministeriet finder bl.a. under hensyn til sagsbehandlingstiden i domstolssystemet, at den kommende adoptivfamilie under den midlertidige placering bør have forældremyndigheden over barnet, således at de kan etablere et almindeligt familieliv med f.eks. udlandsferier, og hvor de kommende adoptivforældre kan træffe de for barnet nødvendige beslutninger om bl.a. daginstitution og skole.

Der vil være en usikkerhed for den kommende adoptivfamilie og for barnet forbundet med den midlertidige placering, da der endnu ikke er truffet endelig afgørelse i domstolssystemet. Da domstolsbehandlingen ikke i sager rejst efter lovændringen i 2015 er endt med ophævelse af den administrative afgørelse om adoption uden samtykke, er det dog ministeriets opfattelse, at denne usikkerhed opvejes af muligheden for, at barnet kan knytte bånd til adoptivfamilien og få en tryk og stabil hverdag hos en familie, som ønsker barnet. For så vidt angår barnet, er det endvidere af betydning, at barnet, såfremt barnet ikke er hos den kommende adoptivfamilie, vil være anbragt hos en midlertidig plejefamilie eller på et anbringelsessted under sagens behandling for domstolene. Såfremt domstolene ophæver den administrative afgørelse om adoption uden samtykke skal den midlertidige placering ophøre, men ministeriet finder, at det bør være muligt, at barnet forbliver hos familien i en anbringelse efter serviceloven, hvor familien er netværksplejefamilie.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at barnet i sager om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1-3, dvs. i sager, hvor barnet ikke adopteres af sin plejefamilie, placeres hos den kommende adoptivfamilie, når Ankestyrelsen har truffet afgørelse om, at barnet bortadopteres uden samtykke, og Adoptionsnævnet har foretaget matchningen mellem barn og adoptionsansøgere efter § 65 i bekendtgørelse nr. 1863 af 23. december 2015 om adoption (adoptionsbekendtgørelsen). Den midlertidige placering foreslås hjemlet i adoptionsloven, hvorved barnets anbringelse efter serviceloven og dermed anvendelsen af servicelovens regler ophører, når barnet placeres hos adoptivfamilien.

Den midlertidige placering medfører ikke et familieskifte, men det foreslås, at den kommende adoptivfamilie under den midlertidige placering har forældremyndigheden over barnet, og at familien har ret til fravær efter barselsloven i forbindelse med modtagelsen af barnet på samme vilkår, som hvis der var tale om en adoption.

Det foreslås videre, at den midlertidige placering ophører, når der er truffet endelig afgørelse i domstolssystemet. Såfremt den administrative afgørelse opretholdes, hvad der erfaringsmæssigt vil være tilfældet i stort set alle sager, vil den midlertidige placering blive afløst af adoptionen af barnet, hvorved barnets familieskifte gennemføres. Hvis den administrative afgørelse ophæves, foreslås det med henblik på at sikre stabilitet og kontinuitet i barnets liv, at barnet kan forblive hos familien i en anbringelse efter serviceloven, hvor familien godkendes som netværksplejefamilie.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslaget om flytning af afgørelseskompetencen i sager om adoption uden samtykke fra Familieretshuset til Ankestyrelsen, hvorved Familieretshuset ikke længere skal behandle sager om adoption uden samtykke, vil medføre kortere sagsbehandlingstid samt en enklere og lettere proces for den kommune, der rejser en sag om adoption uden samtykke. Forslaget medfører en samlet besparelse i Familieretshuset på estimeret 1,3 mio. kr. (2019-pl) årligt.

Ankestyrelsen vil som følge af flytningen skulle varetage en række opgaver, der efter adoptionsloven med de ændringer, der følger af § 4 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, varetages af Familieretshuset, herunder afholdelse af børnesamtale, forelæggelse for Adoptionsnævnet og udarbejdelse af bevilling til adoption. Det vil endvidere være Ankestyrelsen, der er part i sagen, hvis Ankestyrelsens afgørelse indbringes for domstolene. Som følge heraf overføres der en bevilling på 0,2 mio. kr. (2019-pl) til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

For så vidt angår forslaget om flytning af opgaven med beskikkelse af advokater for parterne i en sag om adoption uden samtykke, vil dette være en forenkling af processen for den kommune, der rejser en sag om adoption uden samtykke, idet kommunen efter forslaget selv kan beskikke en advokat, i lighed med hvad der gælder i sager om anbringelse uden samtykke efter serviceloven, og dermed ikke skal sende en anmodning til Familieretshuset og afvente Familieretshusets beskikkelse af advokaten. Det bemærkes, at i sager, hvor kommunen først har rejst en sag om anbringelse af barnet uden samtykke, vil kommunen allerede have beskikket en advokat for parterne. Med forslaget etableres en mulighed for, at barnet kan placeres midlertidigt hos den kommende adoptivfamilie under sagens behandling for domstolene. De samlede økonomiske konsekvenser for kommunerne fastlægges efter DUT-forhandlinger med de kommunale parter.

Forslaget om at sidestille midlertidig placering efter § 32 a i adoptionsloven af barnet hos den kommende adoptivfamilie med adoption efter reglerne i barselsloven vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser, da forslaget betyder, at retten til fravær og barselsdagpenge efter barselsloven vil blive givet til de kommende adoptivforældre på et tidligere tidspunkt end efter de gældende regler, hvor retten først indtræder, når adoptionen er bevilget. Lovforslaget medfører derved hverken en forlængelse af retten til barselsdagpenge eller en udvidelse af målgruppen, men blot en fremrykning af tildelingstidspunktet.

Lovforslaget følger principperne om digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører en administrativ lettelse for borgere, der er involverede i sager om adoption uden samtykke, dvs. typisk barnet, barnets forældre, plejeforældre og adoptanterne, idet sagsbehandlingen i det administrative system begrænses fra tre til to instanser ved den foreslåede flytning af afgørelseskompetencen til Ankestyrelsen. Der forventes samtidigt en reduktion af sagsbehandlingstiden i det administrative system for sager om adoption uden samtykke.

Den foreslåede forenkling påvirker ikke retssikkerheden for borgerne, idet Ankestyrelsen har de nødvendige socialretlige og adoptionsfaglige kompetencer til at træffe afgørelser om adoption uden samtykke, og der vil være uændret adgang til at indbringe den administrative afgørelse for domstolene.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 23. oktober 2018 til den 21. november 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Adoption & Samfund, Adoptionsnævnet, Adoptionspolitisk Forum, Adoptionstrekanten, Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation (AC), Ankestyrelsen, Arbejdsløsheds-kassen ASE, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Business Danmark, Byretterne, Børn og Familier, Børne- og Kulturretshjælpen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Centralorganisatio-nernes Fællesudvalg (CFU), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Artistforbund, Dansk Erhverv, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri (DI), Dansk Journalistforbund (DJ), Dansk Kvindesamfund, Dansk Psykolog Forening, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske A-kasser, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Data-tilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Det Ethiske Råd, Det Faglige Hus, Det grønlandske Departement for Sociale Anliggender og Justitsvæsenet, DIA – Danish International Adoption, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolens Tjenestemandsförening, Domstolsstyrelsen, Familieplejen i Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), FOA - Fag og Arbejde, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Foreningen af DJØF'ere i Statsforvaltningen, Forhandlingsfællesskabet, Frie Funktionærer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A), Håndværksrådet, Ingeniørforeningen (IDA), Institut for Menneskerettigheder, KL, Koreaklubben, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Kristelig Arbejdsgiverforening (KA), Kristelig Fagbevægelse (KRIFA), Kvinderådet, KVINFO, Landsforeningen Spædbarnsdød, Landsorganisationen af Sociale Tilbud (LOS), Landsforeningen BOPAM, Landsorganisationen i Danmark (LO), Lederne, Mødrehjælpen, Plejefamiliernes Landsforening, Producentforeningen, Red Barnet Danmark, Retssikkerhedsfonden, Rigsombudsmanden i Grønland, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund, Statsforvaltningen, Sundhedskartellet, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), TABUKA, Tænketanken Adoption, Udbetaling Danmark, Unicef Danmark, Vestre Landsret, VISO og Østre Landsret.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreud-gifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgif-ter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	1,3 mio. kr. årligt i staten 1,6 mio. kr. årligt for kommunerne	0,2 mio. kr. årligt for staten 0,7 mio. kr. årligt for kommunerne
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for er-hvervslivet	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Behandlingen i det administrative system af sager om adoption uden samtykke forenkles, og sagsbehandlingstiden forkortes ved flytning af afgørelseskompetencen til Ankestyrelsen.	Ingen

Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X
---	----	----------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 1, stk. 1, i adoptionsloven som ændret ved § 4 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at adoption meddeles ved bevilling, der udfærdiges af Familieretshuset.

Det foreslås, at § 1, stk. 1, i adoptionsloven affattes således, at det fremgår, at adoption meddeles ved bevilling, der udfærdiges af Familieretshuset. Det foreslås videre, at bevilling til adoption efter § 9 udfærdiges af Ankestyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven er Ankestyrelsen, der behandler og træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven. Såfremt Ankestyrelsens afgørelse om adoption uden samtykke indbringes for retten efter den i lovforslagets § 1, nr. 5, foreslåede § 11 i adoptionsloven er det Ankestyrelsen, der er part i sagen, jf. den i lovforslagets § 5, nr. 2, foreslåede § 475 c, stk. 1, i retsplejeloven.

Det er således efter forslaget Ankestyrelsen, der træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, og som er part i en eventuel retssag, hvis afgørelsen indbringes for domstolene. På baggrund heraf findes det hensigtsmæssigt, at bevilling til adoption ligeledes udfærdiges af Ankestyrelsen i disse sager.

Den foreslåede bestemmelse medfører ingen ændringer, for så vidt angår bevilling til adoption efter andre bestemmelser end § 9 i adoptionsloven. Disse vil således i overensstemmelse med lov nr. 1711 af 27. december 2018 fortsat blive udfærdiget af Familieretshuset.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 2

Det fremgår af § 6, stk. 1, i adoptionsloven, at et barn, der er fyldt 12 år, skal give samtykke til adoptionen, medmindre indhentelse af samtykke skønnes at være til skade for barnet. Det følger videre af § 6, stk. 2, at barnet skal afgive samtykket under personligt fremmøde for Familieretshuset eller for en anden myndighed eller institution, der er godkendt i medfør af § 8, stk. 1, i adoptionsloven. Der skal afholdes en samtale med barnet om adoptionens betydning, inden barnet afgiver samtykket.

Det foreslås, at det indsættes i § 6, stk. 2, at hvis der er tale om en adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, skal barnet afgive sit samtykke under personligt fremmøde for Ankestyrelsen.

Med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven er det Ankestyrelsen, der behandler og træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven. Det er endvidere med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 1, stk. 1, i adoptionsloven Ankestyrelsen, der udfærdiger bevilling til adoption i sager om adoption uden samtykke. Det findes på baggrund heraf mest hensigtsmæssigt, at barnet afgiver sit samtykke for Ankestyrelsen.

Der er ikke med forslaget tilsigtet nogen ændringer i bestemmelserne om barnets afgivelse af samtykke, udover hvilken myndighed det skal afgives for i sager om adoption uden samtykke.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 3

Det fremgår af § 7, stk. 1, i adoptionsloven, at adoption af en person, som er under 18 år, kræver samtykke fra forældrene. Efter § 8, stk. 1, i adoptionsloven skal samtykke efter § 7 afgives skriftligt under personligt fremmøde for Familieretshuset eller for anden myndighed eller institution, som er godkendt dertil af børne- og socialministeren. Kravet om personligt fremmøde gælder dog ikke den forælder, der afgiver samtykke til vedkommendes ægtefælles eller samlevers stedbarnsadoption.

Det foreslås, at det indsættes i § 8, stk. 1, som 3. *pkt.*, at hvis der er tale om, at en forælder ønsker at afgive samtykke til adoptionen i en sag om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, der behandles af Ankestyrelsen, kan samtykket efter Ankestyrelsens bestemmelse afgives skriftligt under personligt fremmøde for Ankestyrelsen.

Med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven er det Ankestyrelsen, der behandler og træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven. Det findes på baggrund heraf mest hensigtsmæssigt, at såfremt en forælder under Ankestyrelsens behandling af en sag om adoption uden samtykke beslutter at afgive samtykke, kan dette afgives over for Ankestyrelsen, hvis Ankestyrelsen finder, at dette er mest hensigtsmæssigt. Muligheden vil kunne være relevant i de tilfælde, hvor ingen af forældrene har afgivet samtykke, når Ankestyrelsen modtager sagen, men en af forældrene ønsker at samtykke under Ankestyrelsens behandling af sagen. I disse tilfælde skal sagen fortsat behandles af Ankestyrelsen som en sag om adoption uden samtykke, og det findes derfor ikke hensigtsmæssigt, at forælderen skal afgive samtykket over for en anden statslig myndighed – Familieretshuset. I sager, hvor begge forældre ønsker at afgive samtykke under sagens behandling i Ankestyrelsen, vil det derimod som klart udgangspunkt være hensigtsmæssigt, at forældrene afgiver samtykket over for Familieretshuset, idet sagen herefter vil skulle behandles af Familieretshuset som en sag om frivillig bortadoption.

Det vil være Ankestyrelsen, der beslutter, om samtykket afgives over for Ankestyrelsen eller over for Familieretshuset. I Ankestyrelsens vurdering heraf skal indgå sagens videre forløb, forældrens behov

for vejledning og hensynet til barnet, herunder om forælderen på et oplyst grundlag ønsker at afgive samtykket, men ikke ønsker at skulle have kontakt til endnu en myndighed. For så vidt angår sidstnævnte situation, bemærkes det dog, at det konkret vil kunne aftales, at en medarbejder fra Familieretshuset deltager i mødet hos Ankestyrelsen med henblik på at vejlede forælderen, og at forælderen kan afgive samtykket over for Familieretshuset.

Der er ikke med forslaget tilsigtet nogen ændringer i bestemmelserne om afgivelse af samtykke, udover at samtykket også kan afgives over for Ankestyrelsen i sager efter § 9 i adoptionsloven.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 4

Afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven træffes af Familieretshuset. Efter § 9, stk. 1, i adoptionsloven kan der ske adoption uden samtykke, hvis forældrene har givet samtykke til adoptionen, men senere har tilbagekaldt samtykket, og tilbagekaldelsen under særlig hensyntagen til barnets bedste ikke er rimeligt begrundet.

Bestemmelserne i § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven omhandler adoption uden samtykke i sager, hvor forældrene ikke har afgivet samtykke. I disse sager træffer Familieretshuset afgørelse efter indstilling fra Ankestyrelsen, jf. § 10, stk. 1, i adoptionsloven som ændret ved § 4, nr. 1, i lov nr. 1711 af 27. december 2018.

Det foreslås for det første, at bestemmelsen i § 10, stk. 1, i adoptionsloven affattes således, at det fremgår, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 2-4, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Det foreslås videre, at afgørelsen træffes efter, at Ankestyrelsen har modtaget meddelelse fra kommunalbestyrelsen om, at børn og unge-udvalget efter § 68 e i serviceloven har indstillet, at barnet adopteres uden samtykke.

Det foreslås endvidere, at bestemmelsen i § 10, stk. 2, i adoptionsloven affattes således, at den hidtil gældende bestemmelse om forsøg på indhentelse af samtykke fra forældrene udgår, og bestemmelsen i stedet regulerer, at afgørelse i sager om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1, træffes af Ankestyrelsen.

Med den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 1, foreslås afgørelseskompetencen i sager om adoption uden samtykke flyttet fra Familieretshuset til Ankestyrelsen. Samtidigt foreslås det, at Ankestyrelsen træffer afgørelsen, når der modtages meddelelse om børn og unge-udvalgets indstilling, dvs. uden at sagen behandles af andre administrative myndigheder. Med flytningen af afgørelseskompetencen overtager Ankestyrelsen opgaver fra Familieretshuset, der knytter sig til afgørelsen om adoption uden samtykke, herunder sagsforberedelse, partshøring, gennemførelse af børnesamtale, forelæggelse af spørgsmål om barnets adopterbarhed for Adoptionsnævnet i tvivlstilfælde og forelæggelse for Adoptionsnævnet til matchning mellem barn og adoptant i sager, hvor der er tale om fremmedadoption. Det bemærkes dog i den forbindelse, at Ankestyrelsen i dag udfører en række af disse opgaver, herunder særligt sagsforberedelse og partshøring som led i, at Ankestyrelsen afgiver indstilling til Familieretshuset om at træffe afgørelse om adoption uden samtykke.

Med den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 2, foreslås for det første en ændring af afgørelseskompetencen i sager efter § 9, stk. 1, fra Familieretshuset til Ankestyrelsen. Med den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 1, flyttes afgørelseskompetencen i sager om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 2-4, til Ankestyrelsen, der træffer afgørelse efter indstilling fra børn og unge-udvalget. Afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1, træffes derimod ikke efter indstilling fra børn og unge-udvalget, idet sagen vil være startet hos Familieretshuset som en sag om adoption med forældrenes samtykke, men

hvor en eller begge forældre under sagens behandling tilbagekalder samtykket. Med den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 2, vil også afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1, blive truffet af Ankestyrelsen. Familieretshuset vil dermed, når en forælder tilbagekalder sit samtykke i en adoptionssag, skulle oversende sagen til videre behandling og afgørelse hos Ankestyrelsen.

Det bemærkes i øvrigt, at det endvidere vil være Ankestyrelsen, der er part, såfremt sagen indbringes for domstolene efter den i lovforslagets § 1, nr. 5, foreslåede § 11 i adoptionsloven, jf. den i lovforslagets § 5, nr. 2, foreslåede § 475 c, stk. 1, i retsplejeloven.

Med den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 2, foreslås for det andet en afskaffelse af kravet om, at der, inden der træffes afgørelse om adoption uden samtykke, skal søges indhentet et samtykke fra forældrene i sager om adoption uden samtykke. Den foreslåede ændring berører ikke forpligtelsen efter forvaltningsloven til at høre forældrene som parter i sagen og yde vejledning til forældrene eller forældrenes ret til at få beskikket en advokat efter § 15 a i adoptionsloven, der foreslås ændret ved lovforslagets § 1, nr. 7. I lighed med efter gældende ret skal kommunen, inden der rejses sag om adoption uden samtykke, søge at indhente samtykke fra forældrene og vejlede dem om retsvirkningerne ved en adoption. Ankestyrelsen kan i forbindelse med sin vejledning og partshøring ligeledes søge at indhente samtykke fra forældrene, men manglende svar fra forældrene herom vil ikke forhindre Ankestyrelsen i at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 1, hvorved afgørelseskompetencen i sager om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 2-4, flyttes, er begrundet i behovet for en enklere og hurtigere sagsbehandling, således at kommunerne ikke ser bort fra muligheden for at indstille børn til adoption uden samtykke grundet en unødvendigt bureaukratisk sagsbehandlingsproces, og således at både barnet og de biologiske forældre hurtigere kan få en endelig afklaring. Der er endvidere ikke faglige eller retssikkerhedsmæssige hensyn, der tilsiger, at sagen bør behandles af to statslige administrative myndigheder.

Den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 2, hvorved afgørelseskompetencen i sager om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1, flyttes, er begrundet i, at afgørelseskompetencen i alle sager om adoption uden samtykke bør være samlet hos én myndighed. I modsætning til sager om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 2-4, træffes afgørelse i sager efter § 9, stk. 1, ikke efter indstilling fra kommunalbestyrelsen, men som konsekvens af at en eller begge forældre tilbagekalder deres samtykke til adoptionen under sagens behandling i Familieretshuset. Under hensyn til at samle afgørelseskompetencen i alle sager om adoption uden samtykke og dermed også sikre at kun én statslig myndighed er part i sager om adoption uden samtykke, der behandles af domstolene, findes det mest hensigtsmæssigt, at Ankestyrelsen ligeledes træffer afgørelse i sager om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1, uanset, at dette medfører, at sager efter § 9, stk. 1, vil skulle oversendes fra Familieretshuset til Ankestyrelsen, når et samtykke tilbagekaldes.

For så vidt angår ophævelsen af kravet om, at der skal søges indhentet et samtykke fra forældrene af den myndighed, der træffer afgørelse, er dette forslag begrundet i, at der er tale om et unødvendigt sagsskridt, der forlænger sagsbehandlingstiden væsentligt og dermed udskyder afklaringen for barnet. Der lægges i denne vurdering for det første vægt på, at det erfaringsmæssigt kan tage meget lang tid at komme i kontakt med forældrene, som ofte i høj grad er socialt udsatte og viger tilbage fra kontakt med offentlige myndigheder. Der lægges for det andet vægt på, at spørgsmålet om, hvorvidt der gives samtykke til adoptionen, ikke har betydning for retsstillingen for hverken barnet eller forældrene efter adoptionen. Endelig lægges der afgørende vægt på, at forældrene har modtaget vejledning, og at der er søgt samtykke fra forældrene i forbindelse med kommunens behandling af sagen. Det findes, at kontakten til forældrene og herunder vejledning med hensyn til at afgive samtykke varetages bedst af den kommunale sagsbehandler, som er tæt på forældrene og kender deres situation i øvrigt. Endelig lægges der vægt på, at de biologiske forældre tilbydes at få beskikket en advokat.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 5

§ 11 i adoptionsloven som ændret ved § 4, nr. 1 og 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 vedrører det tilfælde, hvor Familieretshuset træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven. Det fremgår således af § 11, stk. 1, i adoptionsloven, at hvis Familieretshuset træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, skal barnet, forældrene, eventuelt andre forældremyndighedsindehavere, en eventuel værge og den, der søger om adoption, underrettes om afgørelsen. Efter § 11, stk. 2, skal afgørelsen være skriftlig og udleveres personligt til de i stk. 1 nævnte personer eller forkyndes for dem. Afgørelsen skal indeholde oplysninger om mulighederne for at indbringe afgørelsen for retten og fristen herfor. Indbringelse for retten sker efter § 11, stk. 3. Det fremgår af denne bestemmelse, at en part inden 14 dage efter, at afgørelsen er udleveret eller forkyndt for den pågældende, kan forlange den indbragt for retten. Familieretshuset kan, hvis der foreligger særlige grunde, fastsætte en længere frist eller inden fristens udløb forlænge den. Efter § 11, stk. 4, indbringer Familieretshuset afgørelsen for retten, når der modtages en anmodning herom. Indbringelse sker efter reglerne i kapitel 43 b i retsplejeloven. Hvis retten træffer afgørelse om, at barnet skal adopteres uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, kan Familieretshuset efter § 11, stk. 5, i adoptionsloven først meddele bevilling til adoption, når ankefristen er udløbet, og dommen ikke er anket. Det samme gælder efter § 11, stk. 5, 2. pkt., for kæremål, hvis retten afviser prøvelse efter § 475 b, stk. 4, i retsplejeloven.

Det foreslås, at § 11 i adoptionsloven affattes således, at det fremgår af § 11, stk. 1, at hvis Ankestyrelsen træffer afgørelse efter § 9, selvom samtykke til adoption fra forældrene efter § 7, stk. 1, ikke foreligger, underrettes barnet, forældrene, indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, værgen og den, der søger om adoption, herom. Det foreslås videre, at det af bestemmelsens stk. 2 fremgår, at afgørelse om adoption uden samtykke efter bestemmelsens stk. 1 skal være skriftlig og udleveres af Ankestyrelsen til de i stk. 1 nævnte personer personligt eller forkyndes for dem. Ankestyrelsens afgørelse skal indeholde oplysning om adgangen til at få afgørelsen prøvet af retten og om fristen herfor efter bestemmelsens stk. 3. Det foreslås således i stk. 3, at sagen, inden 14 dage efter afgørelsen er modtaget eller forkyndt, kan forlanges indbragt for retten. Det foreslås videre, at Ankestyrelsen, når særlige grunde taler derfor, kan fastsætte en længere frist eller inden fristens udløb forlænge fristen.

Det foreslås videre i stk. 4, at hvis Ankestyrelsen modtager anmodning om, at afgørelsen prøves af retten, indbringer Ankestyrelsen sagen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 b, medmindre bevilling er udstedt efter udløbet af den i stk. 3 foreslåede frist.

Endelig foreslås, at det i stk. 5 fastsættes, at hvis retten opretholder Ankestyrelsens afgørelse om, at der meddeles bevilling til adoption efter § 9, eller at bevilling kan meddeles, kan Ankestyrelsen ikke meddele bevilling, før ankefristen er udløbet, og anke ikke er iværksat inden ankefristens udløb. Det samme gælder i forhold til kæremål, hvis retten afviser prøvelse efter § 475 b, stk. 4, i retsplejeloven.

Den foreslåede nyaffattelse af § 11 i adoptionsloven medfører alene ændring af, at forpligtelserne efter bestemmelsen påhviler Ankestyrelsen i stedet for Familieretshuset.

Med de foreslåede ændringer vil det således være Ankestyrelsen, der udfører opgaverne efter § 11 i adoptionsloven, herunder meddeler parterne, at der er truffet afgørelse om adoption uden samtykke, kan forlænge fristen for at indbringe afgørelsen og indbringer afgørelsen for retten.

Den foreslåede nyaffattelse medfører ikke i øvrigt ændringer af § 11.

De foreslåede ændringer fra Familieretshuset til Ankestyrelsen er begrundet i, at det med den i lovforsla-

gets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, og at det med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 1, stk. 1, i adoptionsloven er Ankestyrelsen, der udsteder bevilling til adoption uden samtykke.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 6

Det fremgår af § 15 i adoptionsloven, at adoption ikke kan meddeles, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for tabt arbejdsfortjeneste. Det fremgår endvidere af § 15, 2. pkt., som ændret ved § 4, nr. 1, i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at Familieretshuset kan afkræve enhver, der har kendskab til forholdene, alle oplysninger til brug for afklaringen af, om der er ydet eller modtaget vederlag m.v. som nævnt i 1. pkt.

Det foreslås, at der som § 15, 3. pkt., indsættes en bestemmelse om, at § 15, 2. pkt., gælder for Ankestyrelsen i sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven.

Med den foreslåede bestemmelse gives Ankestyrelsen på samme måde som Familieretshuset mulighed for efter § 15, 2. pkt., at afkræve enhver, der har kendskab til forholdene, alle oplysninger til brug for afklaringen af, om der er ydet eller modtaget vederlag m.v. som nævnt i § 15, 1. pkt.

Den foreslåede udvidelse af muligheden for at afkræve oplysninger efter § 15, 2. pkt., til også at omfatte Ankestyrelsen er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, og at det med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 1, stk. 1, i adoptionsloven foreslås, at det er Ankestyrelsen, der udsteder bevilling til adoption uden samtykke. Ankestyrelsen har således kompetence i sager om adoption uden samtykke, men da en sag, hvor der foreligger samtykke fra den ene forælder, men ikke fra den anden, behandles som en sag om adoption uden samtykke, findes det, at også Ankestyrelsen bør kunne indhente oplysninger efter § 15, 2. pkt., om vederlag m.v. som nævnt i § 15, 1. pkt.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 7

Det fremgår af § 15 a, stk. 2, 1. pkt., i adoptionsloven som ændret ved § 4, nr. 1, i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at Familieretshuset under en sag om adoption uden samtykke efter § 9 skal beskikke en advokat for barnet. Det fremgår videre af § 15 a, stk. 2, 2. pkt., at Familieretshuset samtidigt skal tilbyde at beskikke en advokat for forældrene, forældremyndighedsindehavere, som ikke er forældrene, samt barnets eventuelle plejeforældre.

Det foreslås, at det indsættes som § 15 a, stk. 2, i adoptionsloven, at Familieretshuset under en sag om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1, i adoptionsloven skal beskikke en advokat for barnet. Det foreslås videre, at Familieretshuset samtidigt skal tilbyde forældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, at få beskikket en advokat.

Det foreslås endvidere, at der som § 15 a, stk. 3, i adoptionsloven indsættes en bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen under en sag om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 2-4, skal beskikke en advokat for barnet, inden sagen forelægges for børn og unge-udvalget. Det foreslås videre, at kommunalbestyrelsen samtidigt skal tilbyde forældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, samt barnets eventuelle plejeforældre advokatbeskikkelse.

Med den foreslåede bestemmelse i § 15 a, stk. 2, foreslås det, at Familieretshuset i lighed med gældende

ret er ansvarlig for beskikkelse af advokater, men at det begrænses til alene at vedrøre sager om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1, i adoptionsloven. Denne bestemmelse omfatter sager, der er startet som en sag om adoption med samtykke, men hvor samtykket er tilbagekaldt under sagens behandling. Der vil således ikke være plejeforældre, der er parter i sagen, hvorfor bestemmelsen begrænses til, at der skal beskikkes en advokat for barnet, og at forældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden, skal tilbydes at få beskikket en advokat. Familieretshuset skal beskikke og fremsætte tilbud om beskikkelse i umiddelbar forlængelse af, at forælderen har tilbagekaldt sit samtykke.

Med den foreslåede bestemmelse i § 15 a, stk. 3, flyttes opgaven med beskikkelse af advokat for barnet samt tilbud om at beskikke advokat for sagens øvrige parter fra Familieretshuset til kommunalbestyrelsen i sager efter § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven. Det foreslås endvidere, at beskikkelse skal ske, inden sagen forelægges for børn og unge-udvalget. Dette er i overensstemmelse med gældende praksis.

Den foreslåede nyaffattelse medfører ikke i øvrigt ændringer i bestemmelsen.

Den foreslåede ændring af, hvilken myndighed der varetager beskikkelsesopgaven i sager efter § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven, skal ses i sammenhæng med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven og den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 1, stk. 1, i adoptionsloven, hvorefter Ankestyrelsen træffer afgørelse om og meddeler bevilling til adoption uden samtykke. Med lovforslagets § 1, nr. 1 og 4, foreslås afgørelseskompetencen m.v. i sager om adoption uden samtykke således flyttet fra Familieretshuset til Ankestyrelsen. Det findes derimod mere hensigtsmæssigt, at opgaven med beskikkelse af advokat i sager om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 2-4, flyttes til den enkelte kommune, idet det dermed undgås, at kommunen skal rette henvendelse til en statslig myndighed med henblik på beskikkelse af advokaten og herefter afvente beskikkelsen. Samtidigt varetager kommunen efter § 72 i serviceloven opgaven med beskikkelse af advokat i sager om anbringelse af et barn uden for hjemmet uden samtykke.

Opgaven med beskikkelse af advokater i sager efter § 9, stk. 1, bør derimod fortsat varetages af Familieretshuset, da disse sager ikke behandles af kommunen, men oversendes fra Familieretshuset til Ankestyrelsen, når forælderen tilbagekalder sit samtykke, og sagen dermed overgår fra at være en sag om adoption med samtykke til at være en sag om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 8

Det fremgår af § 25, nr. 4, i adoptionsloven som ændret ved § 4, nr. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at børne- og socialministeren kan fastsætte regler om behandling af sager efter adoptionsloven, herunder om Familieretshusets behandling af sager om adoption uden samtykke, jf. § 9. Bemyndigelsen er anvendt til udstedelse af adoptionsbekendtgørelsen.

Det foreslås, at § 25, nr. 4, affattes således, at det fremgår af bestemmelsen, at børne- og socialministeren kan fastsætte regler om Ankestyrelsens behandling af sager om adoption uden samtykke, jf. § 9.

Der er ikke med den foreslåede ændring tilsigtet materielle ændringer af bestemmelsen i § 25, nr. 4.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, og at det med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 1, stk. 1, i adoptionsloven foreslås, at det er Ankestyrelsen, der udsteder bevilling til adoption uden samtykke.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 9

Det fremgår af § 25 d, stk. 1, i adoptionsloven, at der ved en adoption, der er omfattet af kravet om, at adoptanten er godkendt efter § 4 a i adoptionsloven, skal ydes adoptionsrådgivning umiddelbart før og efter, at barnet tager ophold hos adoptanten i Danmark. Dette gælder dog ikke, hvis adoptanten af hensyn til barnet ikke har mulighed for at modtage rådgivning. Efter § 25 d, stk. 2, kan adoptanten anmode om yderligere adoptionsrådgivning i forbindelse med adoptionen. Børne- og socialministeren kan efter § 25 d, stk. 3, fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelsen af rådgivning, hvornår adoptanten ikke skal modtage rådgivning samt om betaling for yderligere rådgivning efter § 25 d, stk. 2. Bemyndigelsen er anvendt til fastsættelse af regler i §§ 39-42 i adoptionsbekendtgørelsen. Det fremgår heraf bl.a., at adoptionsrådgivningen tilrettelægges af Ankestyrelsen og tilbydes af psykologfaglige rådgivere, der er tilknyttet styrelsen. Det fremgår endvidere, at Familieretshuset skal tilbyde adoptanterne vejledning og hjemmebesøg efter, at barnet er hjemtaget.

Det foreslås, at § 25 d, stk. 1 og 2, om adoptionsrådgivning finder tilsvarende anvendelse for godkendte adoptanter, der modtager et barn i midlertidig placering efter den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede § 32 a i adoptionsloven.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at en kommende adoptivfamilie, der modtager barnet i en midlertidig placering, vil have ret og pligt til at modtage adoptionsrådgivning, uanset at der på modtagelsestidspunktet ikke er tale om en adoption. Familien vil endvidere have mulighed for efter § 25 d, stk. 2, at anmode om yderligere adoptionsrådgivning under den midlertidige placering.

Såfremt adoptivfamilien har modtaget barnet i midlertidig placering forud for adoptionen og dermed har modtaget adoptionsrådgivning efter § 25 d i denne forbindelse, har familien hverken ret eller pligt til at modtage adoptionsrådgivning, når adoptionen af barnet gennemføres. Hvis rådgivningsforløbet ikke er afsluttet, når den midlertidige placering afløses af adoptionen, kan forløbet dog fortsætte uagtet, at der nu er tale om en adoption. Adoptivfamilien har endvidere mulighed for at anmode om yderligere adoptionsrådgivning efter § 25 d, stk. 2, efter adoptionens gennemførelse, uanset at adoptionsrådgivningen efter § 25 d, stk. 1, er ydet, mens barnet har været midlertidigt placeret.

Den foreslåede bestemmelse er begrundet i, at behovet for adoptionsrådgivning og vejledning er det samme, uanset om barnet modtages i en midlertidig placering, eller barnet først modtages, når bevillingen til adoption meddeles. Der bør derfor være samme mulighed for og pligt til at modtage adoptionsrådgivning.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil samt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.2.2. og 2.2.3.

Til nr. 10

Det fremgår af § 29 b, stk. 1, i adoptionsloven som ændret ved § 4, nr. 3, i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at Familieretshusets afgørelser efter adoptionsloven kan påklages til Ankestyrelsen. Undtaget herfra er dog afgørelser efter § 9 om adoption uden samtykke, hvor afgørelsen kan indbringes for domstolene efter bestemmelserne i § 11.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 29 b, stk. 1, 2. pkt., om, at klageadgangen til Ankestyrelsen over Familieretshusets afgørelser ikke gælder Familieretshusets afgørelser i sager om adoption uden samtykke efter § 9, ophæves.

Den foreslåede ophævelse er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i

adoptionsloven. Idet Familieretshuset dermed ikke træffer afgørelse om adoption uden samtykke, er der heller ikke behov for en bestemmelse om, at disse afgørelser ikke er omfattet af den almindelige klageadgang til Ankestyrelsen over Familieretshusets afgørelser efter adoptionsloven.

Til nr. 11

Det fremgår af § 29 b, stk. 2, i adoptionsloven som ændret ved § 4, nr. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at Familieretshusets sagsbehandling i sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven kan påklages til Ankestyrelsen.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 29 b, stk. 2, ophæves.

Den foreslåede ophævelse er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven. Sager om adoption uden samtykke vil dermed ikke blive behandlet af Familieretshuset. Ankestyrelsens sagsbehandling i sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven vil kunne indgå i rettens behandling af Ankestyrelsens afgørelse om adoption uden samtykke, der er indbragt efter § 11 i adoptionsloven.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 12

Efter § 2 i adoptionsloven kan adoption kun bevilges, når adoptionen kan antages at være bedst for den, som ønskes adopteret. I vurderingen af dette bør bl.a. indgå oplysninger om, hvorvidt en ansøger, der ønsker at adoptere et barn, er dømt for strafbare forhold, herunder bl.a. seksualforbrydelser, drab og incest. Adoptionsbekendtgørelsen indeholder derfor bestemmelser om, at Familieretshuset som led i behandlingen af en adoptionssag skal indhente en fuldstændig straffeattest for ansøgeren fra Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret), inden et barn overdrages til ansøgeren, og inden der udarbejdes en adoptionsbevilling. Adoptionsbekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i bl.a. § 25 i adoptionsloven, der bemyndiger børne- og socialministeren til at fastsætte regler om behandlingen af sager efter adoptionsloven. Kriminalregisterets videregivelse af oplysningerne sker med hjemmel i § 22, stk. 1, nr. 5, i bekendtgørelse nr. 881 af 4. juli 2014 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret).

Efter § 22, nr. 4, i adoptionsbekendtgørelsen er det en betingelse for godkendelse som adoptant, at ansøgeren ikke er straffet for forhold, der giver anledning til berettiget tvivl om ansøgerens egnethed til at adoptere. Som led i behandlingen af ansøgningen indhenter Familieretshuset derfor ansøgerens straffeattest hos Kriminalregisteret. Kriminalregisterets videregivelse af oplysningerne sker i disse tilfælde ligeledes med hjemmel i § 22, stk. 1, nr. 5, i bekendtgørelse om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister.

Det foreslås, at der som § 29 e, stk. 1, i adoptionsloven gives hjemmel til, at Familieretshuset og Ankestyrelsen til brug for behandlingen af sager om godkendelse af en ansøger som adoptant og sager om adoption kan indhente oplysninger fra Kriminalregisteret om en ansøger, der ønsker at adoptere. Det foreslås videre, at børne- og socialministeren med bestemmelsen i § 29 e, stk. 2, bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om Ankestyrelsens og Familieretshusets indhentning af sådanne oplysninger.

Med den foreslåede bestemmelse i § 29 e, stk. 1, skabes hjemmel til, at Familieretshuset kan indhente oplysninger fra Kriminalregisteret i sager om godkendelse som adoptant og i adoptionssager. Tilsvarende foreslås det, at Ankestyrelsen i de adoptionssager, hvor styrelsen udsteder adoptionsbevillingen, dvs. i sager om adoption uden samtykke, kan indhente oplysninger fra Kriminalregisteret om ansøgeren.

Den foreslåede bestemmelse i § 29 e, stk. 1, giver hjemmel til indhentning af relevante oplysninger fra både afgørelsesdelen og efterforskningsdelen af Kriminalregisteret.

Indhentningen af oplysninger fra Kriminalregisteret vil ske i overensstemmelse med databeskyttelseslovgivningen, idet indhentningen har hjemmel i national ret som foreskrevet i artikel 6, stk. 3, litra b, i form af den foreslåede bestemmelse i § 29 e, stk. 1, i adoptionsloven og er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. artikel 6, stk. 1, litra c, i databeskyttelsesforordningen, og for varetagelsen af Familieretshusets og Ankestyrelsens opgaver, jf. § 8, stk. 1, i databeskyttelsesloven. Familieretshusets og Ankestyrelsens indhentning af oplysninger og behandling af disse skal ske under overholdelse af artikel 10 i databeskyttelsesforordningen.

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 29 e, stk. 2, giver mulighed for, at børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om indhentningen af oplysninger fra Kriminalregisteret. Der påtænkes med hjemmel i § 29 e, stk. 2, for så vidt angår sager om godkendelse af en ansøger som adoptant, fastsat bestemmelser om, at Familieretshuset i fase 1 af godkendelsesforløbet skal indhente en fuldstændig straffeattest om ansøgeren. Familieretshusets indhentning af oplysningerne vil ske som led i Familieretshusets oplysning af sagen som sekretariat for et adoptionssamråd, der træffer afgørelsen om godkendelse som adoptant.

For så vidt angår sager om adoption påtænkes hjemlen i § 29 e, stk. 2, anvendt til fastsættelse af bestemmelser om, at Familieretshuset og Ankestyrelsen i sager om familieadoption af et barn under 18 år skal indhente en fuldstændig straffeattest om ansøgeren umiddelbart inden udfærdigelsen af adoptionsbevillingen. I sager om international fremmedadoption påtænkes bestemmelsen anvendt til udstedelse af regler om, at Familieretshuset skal indhente en fuldstændig straffeattest umiddelbart inden, at barnet udleveres til ansøgeren. Hvis barnet allerede opholder sig hos ansøgeren, skal Familieretshuset indhente en fuldstændig straffeattest umiddelbart inden udstedelsen af adoptionsbevillingen. Endelig påtænkes bestemmelsen anvendt til udstedelse af regler om, at Familieretshuset og Ankestyrelsen i sager om national fremmedadoption skal indhente en fuldstændig straffeattest umiddelbart inden, at barnet udleveres til en ansøger med generel godkendelse, og for ansøgere med konkret godkendelse umiddelbart inden at bevillingen til adoption udstedes. De skitserede regler er i overensstemmelse med praksis efter adoptionsbekendtgørelsen.

De foreslåede bestemmelser har for det første til formål at sikre tydelig lovhjemmel til indhentningen af oplysninger om strafbare forhold hos Kriminalregisteret til brug for behandlingen af sager om godkendelse af en ansøger som adoptant og sager om adoption af børn. Bestemmelserne har for det andet til formål at sikre, at også Ankestyrelsen kan indhente de nødvendige oplysninger fra Kriminalregisteret til brug for vurderingen af, om en adoption vil være til barnets bedste. Sidstnævnte er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven, foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse i sager om adoption uden samtykke.

Til nr. 13

Overskriften til kapitel 5 a i adoptionsloven er ”Døgnpleje, surrogatmoderskab og straf”.

Det foreslås, at ”midlertidig placering” tilføjes i overskriften til kapitel 5 a.

Der foreslås med lovforslagets § 1, nr. 14, indsat en bestemmelse om midlertidig placering i kapitel 5 a i adoptionsloven. Dette bør afspejles i overskriften til kapitlet.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.2.2. og 2.2.3.

Til nr. 14

Det fremgår af § 1, stk. 1, i adoptionsloven som ændret ved § 4, nr. 1, i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at adoption meddeles ved bevilling, der udfærdiges af Familieretshuset. Bevilling til adoption kan tidligst meddeles, når barnet er tre måneder gammelt, idet en forælder efter § 8, stk. 2, i adoptionsloven som udgangspunkt tidligst kan give samtykke til en adoption tre måneder efter barnets fødsel. Det fremgår videre af § 16, stk. 1, i adoptionsloven, at der ved adoption indtræder samme retsforhold mellem adoptant og adoptivbarn som mellem forældre og deres barn. Det fremgår af § 7 a, stk. 1 og 2, i forældreansvarsloven, at forældre, der sammen har adopteret et barn, har fælles forældremyndighed, mens en forælder, der har adopteret et barn alene, har forældremyndigheden alene. Retsvirkningerne ved en adoption, herunder at adoptanten har forældremyndigheden over barnet, indtræder således først, når der er meddelt bevilling til adoption. Barnets forhold forud for adoptionen, herunder hvor barnet bor under behandlingen af en sag om adoption uden samtykke, er ikke reguleret i adoptionsloven.

Et barn, om hvem der er rejst en sag om adoption uden samtykke, vil, såfremt barnet er født, i praksis altid være anbragt uden for hjemmet efter serviceloven. Der vil ofte være tale om en anbringelse uden samtykke efter § 58 i serviceloven. Denne anbringelse vil strække sig helt indtil, at en bevilling til adoption er udfærdiget. Barnet vil således være anbragt hos en plejefamilie, på et opholdssted eller en døgninstitution m.v., mens en sag om adoption uden samtykke behandles først i det administrative system og derefter, hvis sagen indbringes for domstolene, under domstolsbehandlingen. Barnets forhold, herunder samvær med barnets biologiske forældre, vil i denne periode være reguleret af bestemmelserne i serviceloven. Barnets kommende adoptivfamilie kan ikke under behandlingen af sagen få barnet i pleje efter bestemmelserne i serviceloven, medmindre der i øvrigt er grundlag for at ændre barnets anbringelsessted efter serviceloven. Dette betyder, at barnet kun kan flytte ind hos den kommende adoptivfamilie, hvis barnets behov ikke kan imødekommes på det hidtidige anbringelsessted. Det er endvidere et krav, at den kommende adoptivfamilie er godkendt som plejefamilie af socialtilsynet efter lov om socialtilsyn.

Det foreslås, at der som § 32 a, stk. 1, i adoptionsloven indsættes en bestemmelse om, at når Ankestyrelsen har truffet afgørelse efter den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 om, at et barn skal adopteres efter § 9, stk. 1-3, placeres barnet hos den ansøger med godkendelse som adoptant, der udvælges af Adoptionsnævnet til at adoptere barnet efter § 65 i adoptionsbekendtgørelsen. Det foreslås endvidere, at den midlertidige placering ophører, når Ankestyrelsen har meddelt bevilling efter § 1, stk. 2, eller retten har afgjort, at Ankestyrelsens afgørelse om adoption ophæves, og ankefristen derfor er udløbet.

Det foreslås videre, at der som § 32 a, stk. 2, i adoptionsloven indsættes en bestemmelse om, at den ansøger, som barnet midlertidigt er placeret hos, har forældremyndigheden over barnet efter den i lovforslagets § 4, nr. 1, foreslåede § 7 a, stk. 4, i forældreansvarsloven samt forsørgelsespligten over for barnet.

Det foreslås endeligt, at der som § 32 a, stk. 3, i adoptionsloven indsættes en bestemmelse om, at børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om midlertidig placering efter den foreslåede bestemmelse i § 32 a, stk. 1.

Med den foreslåede bestemmelse i § 32 a, stk. 1, 1. pkt., etableres en ny fremgangsmåde til sikring af en tryk opvækst for børn, der adopteres uden samtykke. Barnet vil, imens sagen behandles af børn og unge-udvalget og Ankestyrelsen, være placeret på et anbringelsessted typisk hos en midlertidig plejefamilie efter bestemmelserne i serviceloven. Når Ankestyrelsen har truffet afgørelse om, at barnet skal adopteres uden samtykke efter § 9, stk. 1-3, og Adoptionsnævnet har foretaget matchningen mellem barn og adoptionsansøger efter § 65 i adoptionsbekendtgørelsen, vil barnet efter den foreslåede bestemmelse flytte ind hos den kommende adoptivfamilie. Det er denne familie, som barnet efter gældende ret vil skulle flytte ind hos, når bevilling til adoption er meddelt, dvs. såfremt afgørelsen om adoption indbringes for retten, når der er faldet endelig dom, og ankefristen er udløbet. Den midlertidige placering hos den

kommende adoptivfamilie er ikke betinget af, at der foreligger et grundlag for skift af anbringelsessted efter serviceloven. Kommunen er i lighed med, hvad der gælder efter gældende ret, når der foreligger en endelig afgørelse eller dom, forpligtet til at tilrettelægge et udslusningsforløb for barnet, så der sker en tryk overdragelse af barnet til den kommende adoptivfamilie.

Den midlertidige placering er ikke en anbringelse efter serviceloven, og den kommende adoptivfamilie er ikke under den midlertidige placering at betragte som en plejefamilie. Anbringelsen af barnet efter serviceloven ophører på det tidspunkt, hvor barnet placeres midlertidigt hos den kommende adoptivfamilie. Dette tidspunkt anses at indtræffe, når Ankestyrelsen har truffet afgørelsen om, at barnet skal adopteres uden samtykke, og Adoptionsnævnet har foretaget matchningen mellem barn og adoptionsansøger efter § 65 i adoptionsbekendtgørelsen. Servicelovens regler om bl.a. personrettet tilsyn og krav om socialtilsynets godkendelse af anbringelsesstedet finder således ikke anvendelse fra dette tidspunkt. Beskyttelsen af barnet varetages ved, at der er tale om familier, der er godkendt som adoptanter, og at Adoptionsnævnet har skønnet, at netop denne familie er bedst egnet til at adoptere det konkrete barn. Da der ikke er tale om en anbringelse efter serviceloven, har den kommende adoptivfamilie endvidere ret til, at deres anonymitet i forhold til de biologiske forældre opretholdes under den midlertidige placering.

Da der ikke er tale om en anbringelse efter serviceloven, og den kommende adoptivfamilie ikke er en plejefamilie efter serviceloven, har familien ikke ret til vederlag eller honorar fra kommunen. Det foreslås derimod med lovforslagets § 6, at en kommende adoptivfamilie, som modtager et barn i midlertidig placering efter § 32 a, stk. 1, 1. pkt., ligestilles med adoptivfamilier i relation til ret til fravær efter barselslovgivningen.

At servicelovens regler ikke finder anvendelse har endvidere som konsekvens, at såfremt der er fastsat samvær mellem barnet og dets biologiske forældre efter § 71 i serviceloven, vil dette bortfalde på det tidspunkt, hvor barnet placeres midlertidigt hos den kommende adoptivfamilie, dvs. når Ankestyrelsen har truffet afgørelse om, at barnet skal adopteres uden samtykke, og Adoptionsnævnet har foretaget matchningen mellem barn og adoptionsansøger efter § 65 i adoptionsbekendtgørelsen. Efter den i lovforslagets § 4, nr. 2, foreslåede § 20 a, stk. 2, i forældreansvarsloven kan Familieretshuset i helt særlige tilfælde efter anmodning fra barnets oprindelige slægtninge fastsætte samvær eller anden kontakt mellem barnet og de oprindelige slægtninge.

Den foreslåede bestemmelse om midlertidig placering finder alene anvendelse for børn, der adopteres uden samtykke efter § 9, stk. 1-3, i adoptionsloven, dvs. ikke børn, der adopteres af deres plejefamilie efter § 9, stk. 4, i adoptionsloven, idet disse børn under sagens behandling allerede bor hos den kommende adoptivfamilie.

Det foreslås med § 32 a, stk. 1, 2. pkt., at den midlertidige placering ophører, når Ankestyrelsen meddeler bevilling til adoption efter den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 1, stk. 1, i adoptionsloven. Bevillingen meddeles, når fristen i den i lovforslagets § 1, nr. 5, foreslåede § 11, stk. 3, i adoptionsloven for indbringelse af Ankestyrelsens afgørelse om adoption uden samtykke er udløbet, eller såfremt afgørelsen er indbragt for domstolene, når der er faldet endelig dom, og ankefristen er udløbet. Den midlertidige placering afløses da af, at barnet adopteres. Den midlertidige placering ophører fra det tidspunkt, hvor bevillingen meddeles.

Den midlertidige placering foreslås endvidere at ophøre, hvis der falder endelig dom om, at Ankestyrelsens afgørelse om adoption ophæves, og ankefristen er udløbet. Barnet vil i sådanne tilfælde blive omfattet af servicelovens bestemmelser fra det tidspunkt, hvor ankefristen udløber, og kommunen skal dermed træffe en afgørelse om anbringelse af barnet samt om anbringelsessted. Det foreslås med den i lovforslagets § 2, nr. 1, foreslåede § 66 b, stk. 6, i serviceloven, at familien, der har haft barnet

midlertidigt placeret, efter en sådan dom kan godkendes som netværksplejefamilie for barnet efter serviceloven. Barnet vil dermed kunne blive hos den familie, hvor barnet har boet under sagens behandling hos domstolene. Servicelovens bestemmelser om netværksplejefamilier vil herefter finde anvendelse, ligesom servicelovens øvrige regler om bl.a. samvær med barnets forældre og afgørelse om anbringelse finder anvendelse.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 32 a, stk. 2, at den kommende adoptivfamilie under den midlertidige placering for det første tillægges forældremyndigheden over barnet efter den i lovforslagets § 4, nr. 1, foreslåede § 7 a, stk. 4, i forældreansvarsloven. Familien har dermed de almindelige rettigheder og pligter, som følger af forældreansvaret, herunder omsorgspligten for barnet og ret til at træffe afgørelse om barnets forhold. Ankestyrelsen skal, når barnet placeres midlertidigt hos den kommende adoptivfamilie, foretage registrering i folkeregisteret (CPR) af ændringen af forældremyndigheden. Den midlertidige placering medfører derimod ikke de i § 16 i adoptionsloven anførte retsvirkninger af adoption. Der indtræder således ikke på baggrund af den midlertidige placering et familieskifte, der etablerer et arveforhold mellem barnet og den kommende adoptivfamilie, og som medfører, at barnet automatisk erhverver den kommende adoptivfamilies efternavn efter § 9 i navneloven.

Det foreslås for det andet med bestemmelsen i § 32 a, stk. 2, at den kommende adoptivfamilie under barnets midlertidige placering har forsørgelsespligten over for barnet efter § 13 i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015 som ændret ved § 3 i lov nr. 1711 af 27. december 2018 (børnebidragsloven). Den kommende adoptivfamilie har dermed ikke ret til efter § 18 i børnebidragsloven at kræve, at der fastsættes bidrag for de biologiske forældre. Den foreslåede bestemmelse har endvidere bl.a. betydning i relation til opfyldelsen af tilknytningskravet i § 5 a i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1095 af 7. oktober 2014 med senere ændringer (børnetilskudsloven).

Retsvirkningerne af den foreslåede § 32 a, stk. 2, ophører ved udløbet af den midlertidige placering. Såfremt den midlertidige placering bringes til ophør ved, at Ankestyrelsen meddeler bevilling til adoption, vil den kommende adoptivfamilie fortsat have forældremyndigheden over barnet efter § 7 a i forældreansvarsloven samt forsørgelsespligten over for barnet efter § 13 i børnebidragsloven. Såfremt den midlertidige placering ophører som følge af endelig dom om, at Ankestyrelsens afgørelse om adoption uden samtykke ophæves, går forældremyndigheden over barnet tilbage til de biologiske forældre. Dette registreres i CPR af Ankestyrelsen. Ligeledes påhviler forsørgelsespligten for barnet igen de biologiske forældre.

Den i stk. 3 foreslåede bemyndigelse til, at børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om midlertidig placering, forventes anvendt til at regulere den nærmere sagsgang, når barnet midlertidigt placeres hos den kommende adoptivfamilie.

Den foreslåede bestemmelse om midlertidig placering er begrundet i behovet for at skabe en tryk og stabil opvækst for børn, der adopteres uden samtykke. Sagsbehandlingstiden hos domstolene, når en afgørelse om adoption uden samtykke indbringes, er ofte meget lang og kan være op imod to år. Efter gældende ret skal barnet under sagens behandling hos domstolene forblive placeret efter serviceloven på det hidtidige anbringelsessted, hvilket ofte er en midlertidig plejefamilie. Barnet fastholdes dermed i en uhensigtsmæssig venteposition, og starten på tilknytningen til adoptivfamilien udskydes. Sidstnævnte har særligt betydning for spædbørn, der adopteres uden samtykke, idet en sagsbehandlingstid hos domstolene på op imod to år, betyder forskellen på, at barnet kan starte tilknytningen til adoptivfamilien, når barnet er tre måneder gammelt, eller når barnet er to år gammelt. Ovennævnte skal særligt ses i lyset af, at samtlige sager om adoption uden samtykke, der er rejst siden den seneste lovændring trådte i kraft den 1. oktober

2015, og hvor domstolsbehandlingen er afsluttet pr. 25. oktober 2018, er endt med, at den administrative afgørelse om adoption uden samtykke er opretholdt, og barnet dermed er adopteret uden samtykke.

Ved ændringen af adoptionsloven i 2015 blev det lagt til grund, at barnet kan flytte ind hos den kommende adoptivfamilie, når der er truffet endelig afgørelse om adoption uden samtykke i det administrative system, og barn og adoptionsansøgere er matchede, uanset at afgørelsen om adoption indbringes for domstolene. Barnet vil dermed kunne bo hos den kommende adoptivfamilie under sagens behandling i domstolssystemet ved, at barnet anbringes efter serviceloven hos familien. Der henvises i denne forbindelse til bemærkningerne til lov nr. 530 af 29. april 2015 om ændring af adoptionsloven, lov om social service, forældreansvarsloven og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Lempelse af betingelserne for adoption uden samtykke m.v.), jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), A, L 121 som fremsat, side 16.

Ankestyrelsen har ved principafgørelse 16-17 af 31. marts 2017 truffet afgørelse om, at det forhold, at der er truffet endelig administrativ afgørelse om, at barnet skal adopteres uden samtykke ikke i sig selv kan begrunde en ændring af anbringelsessted. Der kan således alene ske en ændring af anbringelsesstedet, hvis barnets behov udvikler sig, således at det hidtidige anbringelsessted ikke kan opfylde barnets behov. Med lov nr. 1530 om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og ligningsloven af 18. december 2018 blev kommunens mulighed for at godkende plejefamilier konkret til at have et bestemt barn i pleje afskaffet. En flytning af barnet til den kommende adoptivfamilie, såfremt der er grundlag for at ændre barnets anbringelsessted, vil således være betinget af, at adoptivfamilien udover at være godkendt som adoptanter er godkendt som plejefamilie af socialtilsynet. Dette findes ikke at være en realistisk mulighed, og der bør derfor i overensstemmelsen med intentionerne i lovændringen i 2015 etableres en mulighed for, at barnet kan placeres midlertidigt hos den kommende adoptivfamilie under sagens behandling for domstolene.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2, nr. 1, § 4, nr. 1, og § 6, nr. 1, samt bemærkningerne hertil. Der henvises endvidere til de almindelige bemærkninger, punkt 2.2.2. og 2.2.3.

Til § 2

Til nr. 1

Efter § 52, stk. 3, nr. 7, i serviceloven kan kommunalbestyrelsen yde støtte til et barn eller en ung i form af anbringelse uden for hjemmet. Efter § 58, stk. 1, i serviceloven kan anbringelsen ske uden samtykke ved afgørelse fra børn og unge-udvalget. Uanset om anbringelsen sker med eller uden samtykke, skal anbringelsen ske på et af de i § 66, stk. 1, i serviceloven nævnte anbringelsessteder, herunder hos en netværksplejefamilie. Det fremgår af § 66 b, stk. 1, i serviceloven, som ændret ved § 1, nr. 9, i lov nr. 1530 af 18. december 2018, at netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune. Det fremgår af § 2, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 809 af 23. juni 2016, at en netværksplejefamilie er en familie som i kraft af dens personlige relation til et konkret barn eller en konkret ung, er godkendt til at have barnet eller den unge i pleje.

Det fremgår videre af § 66 b, stk. 2, i serviceloven, som ændret ved § 1, nr. 9, i lov nr. 1530 af 18. december 2018, at den kommunalbestyrelse, der godkender netværksplejefamilien som konkret egnet, i forbindelse med godkendelsen skal tilbyde plejefamilien et grundkursus i at være plejefamilie. Efter § 66 b, stk. 3, kan kommunalbestyrelsens afgørelse om godkendelse som netværksplejefamilie for et bestemt barn eller en bestemt ung ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Det fremgår videre af § 66 b, stk. 4, at den kommunalbestyrelse, der har godkendt netværksplejefamilien udover godtgørelse for kost og logi, jf. § 55, stk. 4, i serviceloven, skal dække netværksplejefamiliens øvrige og ekstraordinære

omkostninger ved at have barnet eller den unge boende. Op til 20.000 kr. årligt pr. barn kan dækkes som øvrige omkostninger uden forevisning af dokumentation. Netværksplejefamilier kan efter en konkret vurdering desuden få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Efter § 66 b, stk. 5, kan afgørelser om dækning af øvrige og ekstraordinære omkostninger og om dækning af tabt arbejdsfortjeneste påklages efter reglerne i kapitel 10 i retssikkerhedsloven. Endelig fremgår der af § 66 b, stk. 6, en bemyndigelse til, at børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelse og tilsyn, jf. stk. 1, om grundkursus til netværksplejefamilier, om dækning af netværksplejefamiliers omkostninger ved at have et barn eller en ung boende samt om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier, jf. bestemmelsens stk. 4.

Det foreslås, at § 66 b affattes således, at det fremgår af bestemmelsens stk. 1, at netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune. Det foreslås videre at fremgå af stk. 2, at den kommunalbestyrelse, der godkender netværksplejefamilien som konkret egnet, i forbindelse med godkendelsen skal tilbyde plejefamilien et grundkursus i at være plejefamilie. Det foreslås med § 66 b, stk. 3, at kommunalbestyrelsens afgørelse om godkendelse som netværksplejefamilie for et bestemt barn eller en bestemt ung ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Det foreslås videre med § 66 b, stk. 4, at den kommunalbestyrelse, der har godkendt netværksplejefamilien udover godtgørelse for kost og logi, jf. § 55, stk. 4, i serviceloven, skal dække netværksplejefamiliens øvrige og ekstraordinære omkostninger ved at have barnet eller den unge boende. Op til 20.000 kr. årligt pr. barn kan dækkes som øvrige omkostninger uden forevisning af dokumentation. Netværksplejefamilier kan efter en konkret vurdering desuden få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. I forlængelse heraf foreslås det med bestemmelsen i § 66 b, stk. 5, at kommunalbestyrelsens afgørelser om dækning af øvrige og ekstraordinære omkostninger og om dækning af tabt arbejdsfortjeneste, kan påklages efter reglerne i kapitel 10 i retssikkerhedsloven. Det fremgår af § 60 i retssikkerhedsloven, der indgår i denne lovs kapitel 10, at kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages til Ankestyrelsen. Der gælder efter § 67 i retssikkerhedsloven en klagefrist på fire uger, som direktøren for Ankestyrelsen dog kan se bort fra, hvis der foreligger særlige grunde. Kapitel 10 i retssikkerhedsloven indeholder endvidere i § 66 en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at genvurdere sagen, når der modtages en klage. Det er endvidere væsentligt at fremhæve, at efter § 68 i retssikkerhedsloven er Ankestyrelsen ikke bundet af parternes påstande, og efter § 69 i retssikkerhedsloven prøver Ankestyrelsen retlige spørgsmål. Endelig fremgår det af § 72, stk. 1, i retssikkerhedsloven, at en klage ikke har opsættende virkning.

Det foreslås videre, at der som § 66 b, stk. 6, indsættes en bestemmelse om, at en familie, der har haft et barn midlertidigt placeret efter den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede § 32 a i adoptionsloven, kan godkendes som netværksplejefamilie for barnet, hvis retten ophæver Ankestyrelsens afgørelse om adoption efter § 9 i adoptionsloven.

Endelig foreslås det, at der som § 66 b, stk. 7, indsættes en bemyndigelse til, at børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelse, jf. stk. 1, om grundkursus til netværksplejefamilier, om dækning af netværksplejefamiliers omkostninger ved at have et barn eller en ung boende samt om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier, jf. bestemmelsens stk. 4.

Der er, for så vidt angår de foreslåede bestemmelser i § 66 b, stk. 1-5 og 7, tale om en videreførelse uden ændringer af bestemmelserne som affattet ved § 1, nr. 9, i lov nr. 1530 af 18. december 2018, dog således at § 66 b, stk. 6, foreslås at blive § 66 b, stk. 7. Den foreslåede nyaffattelse af § 66 b, stk. 1-5 og 7, sker af lovtekniske grunde, idet lov nr. 1530 af 18. december 2018 ikke er trådt i kraft på tidspunktet for fremsættelsen af nærværende lovforslag.

Den i § 66 b, stk. 6, foreslåede bestemmelse er ny. Med bestemmelsen sikres det, at såfremt et barn

har været midlertidigt placeret hos godkendte adoptionsansøgere efter den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede § 32 a i adoptionsloven, og domstolene ophæver Ankestyrelsens afgørelse om, at barnet skal adopteres uden samtykke, kan barnet blive boende hos familien ved, at familien bliver netværksplejefamilie for barnet. Kommunalbestyrelsen skal i hvert enkelt tilfælde foretage en vurdering af, hvorvidt det er til barnets bedste at blive anbragt i netværkspleje hos familien i forbindelse med, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om anbringelse af barnet.

Den foreslåede bestemmelse i § 66 b, stk. 6, er begrundet i behovet for at skabe kontinuitet og en tryk og stabil opvækst for barnet, hvor barnet oplever så få skift som muligt. Barnet vil have været midlertidigt placeret hos familien under domstolenes behandling af sagen, hvilket kan være op imod to år, og således have knyttet bånd til familien. Disse bånd bør af hensyn til barnets bedste ikke brydes, uanset at der træffes afgørelse om, at barnet ikke kan adopteres uden samtykke.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil samt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.2.2. og 2.2.3.

Til nr. 2

Det fremgår af § 68 c, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen ved anbringelse med henblik på adoption så vidt muligt skal anbringe barnet eller den unge i en plejefamilie, der er indstillet på at adoptere barnet eller den unge. Det fremgår af forarbejderne, at bestemmelsen ikke omfatter de tilfælde, hvor der er rejst spørgsmål om frivillig national bortadoption, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 181 som fremsat, side 39.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 68 c, stk. 1, ophæves.

Den foreslåede ændring skal for det første ses i sammenhæng med den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede § 32 a i adoptionsloven, hvorefter et barn placeres midlertidigt hos den kommende adoptivfamilie, når Ankestyrelsen har truffet afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 1-3, i adoptionsloven, og Adoptionsnævnet har matchet barn og adoptionsansøgere efter § 65 i adoptionsbekendtgørelsen. For det andet skal forslaget ses i sammenhæng med, at muligheden for konkret at godkende plejefamilier til at have et bestemt barn i pleje blev afskaffet med lov nr. 1530 af 18. december 2018. Endelig skal forslaget ses i sammenhæng med, at det i praksis næppe vil være muligt for plejefamilien at opnå godkendelse som adoptant, inden Ankestyrelsen har truffet afgørelse om, at barnet skal adopteres uden samtykke, og barnet dermed skal matches med sin kommende adoptivfamilie og midlertidigt placeres der efter den i lovforslaget § 1, nr. 14, foreslåede § 32 a i adoptionsloven. Dette bl.a. henset til den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede flytning af afgørelseskompetencen fra Familieretshuset til Ankestyrelsen i sager om adoption uden samtykke og den deraf følgende forventede reduktion i sagsbehandlingstiden.

Det findes på baggrund af ovenstående samlet set uhensigtsmæssigt at opretholde forpligtelsen for kommunen til så vidt muligt at anbringe barnet eller den unge i en plejefamilie, der er indstillet på at adoptere barnet eller den unge. Kommunalbestyrelsen skal i stedet anbringe barnet eller den unge hos en plejefamilie eller på et anbringelsessted, der i den tid det tager, førend Ankestyrelsen har truffet afgørelse om adoption uden samtykke, kan imødekomme barnets behov, herunder de særlige behov, der følger af, at barnet påtænkes bortadopteret uden samtykke.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil samt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.2.2. og 2.2.3.

Til nr. 3

Det fremgår af § 68 f, stk. 1, i serviceloven, at børn og unge-udvalget på baggrund af en indstilling fra

kommunalbestyrelsen kan indstille til Ankestyrelsen, at Ankestyrelsen meddeler samtykke til, at et barn adopteres uden samtykke efter § 9, stk. 2-4. Børn og unge-udvalget træffer beslutningen om indstillingen på et møde.

Det foreslås, at henvisningen i § 68 f, stk. 1, til, at Ankestyrelsen meddeler samtykke til adoption uden samtykke ændres til, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke, fremfor som efter gældende ret indstiller til Familieretshuset at træffe afgørelse. Denne ændring skal afspejles i bestemmelsen i § 68 f, stk. 1, i serviceloven.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil samt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 4

Bestemmelsen i § 68 g i serviceloven vedrører Ankestyrelsens rolle i behandlingen af sager om adoption uden samtykke. Det fremgår således, at Ankestyrelsen, hvis den kan tiltræde børn og unge-udvalgets indstilling om, at barnet skal adopteres uden samtykke, meddeler samtykke hertil. Meddelelsen skal være skriftlig og begrundet og gives til sagens parter og til kommunalbestyrelsen. Det fremgår videre, at tilsvarende gælder, hvis styrelsen ikke kan tiltræde børn og unge-udvalgets indstilling.

Det foreslås, at § 68 g ophæves.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10, stk. 1, i adoptionsloven foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke, fremfor som efter gældende ret indstiller til Familieretshuset at træffe afgørelse. Sagsleddet, hvor Ankestyrelsen afgiver indstilling, fjernes dermed, hvorved bestemmelserne i § 68 g i serviceloven bliver overflødige.

Det findes i lighed med efter gældende ret, at afgørelseskompetencen i sager om adoption uden samtykke bør reguleres i adoptionsloven, hvorfor der foreslås en ophævelse af § 68 g i serviceloven fremfor en ændring.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil samt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 5

Det fremgår af § 68 h i serviceloven, at børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af sager om adoption uden samtykke efter §§ 68 e-68 g i serviceloven. Bemyndigelsen er anvendt til at fastsætte regler i § 17 i bekendtgørelse nr. 1249 af 13. november 2017 om retssikkerhed og administration på det sociale område om, at Ankestyrelsen så vidt muligt inden otte uger skal tage stilling til børn og unge-udvalgets indstilling om adoption uden samtykke. Det fremgår videre, at hvis fristen ikke overholdes i en konkret sag, skal Ankestyrelsen skriftligt give sagens parter og kommunen besked om, hvornår sagen forventes behandlet.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 68 h ændres, således at det fremgår, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af sager om adoption uden samtykke efter §§ 68 e og 68 f.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den i lovforslagets § 2, nr. 4, foreslåede ophævelse af § 68 g i serviceloven.

Der vil efter § 25 i adoptionsloven, som foreslås ændret ved lovforslagets § 1, nr. 8, kunne fastsættes regler om Ankestyrelsens behandling af sager om adoption uden samtykke. Der skal ved en eventuel fastsættelse af frister for Ankestyrelsens sagsbehandling tages hensyn til, at Ankestyrelsen med lovforslaget overtager en række opgaver fra Familieretshuset sammen med afgørelseskompetencen, herunder gennemførelse af børnesamtale, forelæggelse af spørgsmål om barnets adopterbarhed for Adoptionsnævnet i tvivlstilfælde og forelæggelse for Adoptionsnævnet til matchning mellem barn og adoptant i sager, hvor der er tale om fremmedadoption.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2, nr. 4, og bemærkningerne hertil samt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til § 3

Til nr. 1

§ 55 i retssikkerhedsloven omhandler brug af udvidet votering, når Ankestyrelsen træffer afgørelse. Det fremgår af § 55, stk. 1, at i afgørelser med udvidet votering deltager to medlemmer og to ankechefer i mødet, hvor der træffes afgørelse. Den ene ankechef er formand. Det fremgår videre af § 55, stk. 2, nr. 3, at udvidet votering skal benyttes i sager om Ankestyrelsens samtykke til, at et barn adopteres uden samtykke fra forældrene efter § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven. Endelig fremgår det af § 55, stk. 3, at afgørelse i sager med udvidet votering træffes ved almindeligt flertal, og at formandens stemme er afgørende, hvis stemmerne står lige.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 55, stk. 2, nr. 3, ændres, således at det fremgår, at Ankestyrelsen anvender udvidet votering i sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede ændring af § 10 i adoptionsloven foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke. Det findes samtidigt af retssikkerhedsmæssige grunde, at der i lighed med efter gældende ret bør anvendes udvidet votering, når Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil samt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 2

§ 55 i retssikkerhedsloven omhandler brug af udvidet votering, når Ankestyrelsen træffer afgørelse. Det fremgår af § 55, stk. 1, at ved afgørelser med udvidet votering deltager to medlemmer og to ankechefer i mødet, hvor der træffes afgørelse. Den ene ankechef er formand. Det fremgår videre af § 55, stk. 2, nr. 3, at udvidet votering skal benyttes i sager om Ankestyrelsens samtykke til, at et barn adopteres uden samtykke fra forældrene efter § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven. Endelig fremgår det af § 55, stk. 3, at afgørelse i sager med udvidet votering træffes ved almindeligt flertal, og at formandens stemme er afgørende, hvis stemmerne står lige.

Det foreslås, at det som ny bestemmelse i § 55, stk. 3, tilføjes, at når Ankestyrelsen træffer afgørelse i sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven deltager en adoptionskyndig medarbejder fra Ankestyrelsen i mødet.

Med bestemmelsen sikres den adoptionsfaglige kompetence, når Ankestyrelsen træffer afgørelse i sager om adoption uden samtykke ved, at den adoptionskyndige medarbejder deltager i mødet med stemmeret fremfor som efter gældende ret uden stemmeret. Den foreslåede bestemmelse er således begrundet i retssikkerhedsmæssige hensyn til både parterne og barnet.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 3

Det fremgår af § 56, stk. 1, i retssikkerhedsloven, at hvis en sag har principiel eller generel betydning, kan direktøren for Ankestyrelsen beslutte, at afgørelsen i sagen skal træffes i et møde, hvor direktøren eller vicedirektøren er formand, og hvor der i øvrigt deltager to medlemmer og to ankechefer. Det fremgår videre af § 56, stk. 2, at bestemmelsen i § 55, stk. 3, i sådanne situationer finder tilsvarende anvendelse. Det fremgår af § 55, stk. 3, at afgørelse træffes ved almindeligt flertal, og at formandens stemme er afgørende, hvis stemmerne står lige.

Det foreslås, at henvisningen til § 55, stk. 3, i § 56, stk. 2, ændres til at være en henvisning til § 55, stk. 4.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at § 55, stk. 3, med lovforslagets § 3, nr. 2, foreslås at blive § 55, stk. 4. Der er således tale om en konsekvensændring.

Til § 4

Til nr. 1

§ 7 a i forældreansvarsloven omhandler forældremyndighed over børn, der er adopterede. Det fremgår af § 7 a, stk. 1, at forældre, der sammen har adopteret et barn, har fælles forældremyndighed. Det fremgår videre af § 7 a, stk. 2, at en forælder, der har adopteret et barn alene, har forældremyndigheden alene undtagen i de i § 7 a, stk. 3, nævnte tilfælde, hvor der er tale om en stedbarnsadoption efter § 5 a, stk. 1, i adoptionsloven.

Det foreslås, at det som ny bestemmelse i § 7 a, stk. 4, i forældreansvarsloven indsættes, at bestemmelserne i § 7 a, stk. 1 og 2, også gælder for ansøgere med godkendelse som adoptant, der adopterer et barn fra et andet land, i perioden fra barnets ankomst her til landet og til Familieretshuset har meddelt bevilling til adoption efter § 1 i adoptionsloven.

Det foreslås endvidere, at det som ny bestemmelse i § 7 a, stk. 5, i forældreansvarsloven indsættes, at bestemmelserne i § 7 a, stk. 1 og 2, også gælder for ansøgere med godkendelse som adoptant, der har fået et barn placeret efter den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede § 32 a i adoptionsloven, så længe barnet er midlertidigt placeret.

Med den foreslåede bestemmelse i § 7 a, stk. 4, foreslås, at adoptivforældre, der adopterer et barn fra et andet land end Danmark, har forældremyndigheden over barnet fra det tidspunkt, hvor barnet ankommer her til landet. Såfremt forældre sammen har adopteret et barn, følger det af § 7 a, stk. 1, at de har fælles forældremyndighed. Hvis der er tale om en forælder, der har adopteret et barn alene, har forælderen forældremyndigheden alene efter § 7 a, stk. 2. Bestemmelsen fastlægger alene forældremyndigheden, i perioden fra barnet er ankommet til Danmark, til Familieretshuset har udstedt bevilling til adoption efter § 1 i adoptionsloven. Herefter vil adoptivforældrenes forældremyndighed følge direkte af § 7 a, stk. 1 eller 2.

At tidspunktet for barnets ankomst til landet og Familieretshusets udstedelse af bevilling til adoption ikke er sammenfaldende skyldes, at der kan være sagsbehandlingstid i Familieretshuset, inden den udenlandske afgørelse om adoptivforældrenes adoption af barnet kan anerkendes, herunder foranlediget af sagsbehandling i det land, som barnet kommer fra (afgiverlandet). Afgiverlandet kan endvidere have stillet betingelse om en prøveperiode, førend adoptionen kan gennemføres, og dermed før bevilling til adoption kan meddeles. Dette gælder på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse for børn fra Thailand, Filippinerne og Tjekkiet.

Med forældremyndigheden følger for adoptivfamilien de i forældreansvarslovens § 2, stk. 1 og 3, nævnte rettigheder og pligter samt de rettigheder og pligter for forældremyndighedsindehaveren, der følger af anden lovgivning. Familien vil dermed have de almindelige rettigheder og pligter, som følger af forældreansvaret, herunder ret til at træffe afgørelse om barnets forhold.

Det fremgår som en slægtsoplysning i CPR, hvem der har forældremyndigheden over en mindreårig, jf. punkt 7 i bilag 1 til lov om Det Centrale Personregister. Familieretshuset skal efter anmodning registrere adoptivforældrenes forældremyndighed, jf. den foreslåede bestemmelse i § 7 a, stk. 4.

Med bestemmelsen i § 7 a, stk. 5, foreslås, at en kommende adoptivfamilie har forældremyndigheden over et barn, der er midlertidigt placeret hos familien på samme måde, som familien ville have forældremyndigheden over barnet, hvis bevilling til adoption af barnet var meddelt. Såfremt Adoptionsnævnet har matchet barnet med et par, der er godkendt til at adoptere, betyder forslaget, at parret har fælles forældremyndighed, jf. § 7 a, stk. 1, jf. stk. 5, i forældreansvarsloven. Hvis barnet er matchet med en enlig, der er godkendt til at adoptere, betyder forslaget, at denne har forældremyndigheden over barnet alene. Det fremgår af den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede bestemmelse i § 32 a, stk. 2, i adoptionsloven, at den kommende adoptivfamilie under den midlertidige placering har dels forældremyndigheden over barnet dels forsørgelsespligten for barnet. Den foreslåede bestemmelse i § 7 a, stk. 5, i forældreansvarsloven supplerer denne bestemmelse ved at fastlægge, hvordan forældremyndigheden fordeles.

Med forældremyndigheden følger for den kommende adoptivfamilie de i forældreansvarslovens § 2, stk. 1 og 3, nævnte rettigheder og pligter samt de rettigheder og pligter for forældremyndighedsindehaveren, der følger af anden lovgivning. Familien vil dermed have de almindelige rettigheder og pligter, som følger af forældreansvaret, herunder ret til at træffe afgørelse om barnets forhold.

Den midlertidige placering og dermed flytningen af forældremyndigheden fra de biologiske forældre til den kommende adoptivfamilie anses at indtræde, når Ankestyrelsen har truffet afgørelsen om, at barnet skal adopteres uden samtykke, og Adoptionsnævnet har matchet barnet og adoptionsansøgerne efter § 65 i adoptionsbekendtgørelsen. Der træffes ikke afgørelse om midlertidig placering af barnet, og der er således heller ikke adgang til at klage over dette.

Det fremgår som en slægtsoplysning i CPR, hvem der har forældremyndigheden over en mindreårig, jf. punkt 7 i bilag 1 til lov om Det Centrale Personregister. Ankestyrelsen skal derfor, når barnet placeres midlertidigt hos den kommende adoptivfamilie, foretage registrering i CPR af ændringen af forældremyndigheden.

Det foreslås at bestemmelsen alene finder anvendelse, så længe barnet er midlertidigt placeret. Såfremt domstolene træffer afgørelse om, at Ankestyrelsens afgørelse om adoption uden samtykke opretholdes, vil adoptivfamiliens forældremyndighed følge direkte af bestemmelserne i § 7 a, stk. 1 og 2, i forældreansvarsloven. Hvis domstolene derimod ophæver Ankestyrelsens afgørelse, bortfalder den midlertidige placering på tidspunktet for dommens afsigelse, hvorefter forældremyndigheden overgår til barnets biologiske forældre. Ankestyrelsen skal i sådanne tilfælde sørge for, at ændringen i forældremyndighed registreres i CPR.

Den foreslåede bestemmelse i § 7 a, stk. 4, er begrundet i, at tidspunktet for ankomsten til Danmark af et adoptivbarn fra udlandet og meddelelse af bevilling til adoption af barnet ikke er sammenfaldende grundet sagsbehandlingstid i Familieretshuset, der bl.a. kan være betinget af sagsbehandlingen i afgiverlandet. Derudover er adoptionen af børn fra visse afgiverlande betinget af en prøveperiode. Der opstår derfor i praksis en periode, hvor adoptivforældrene har hjemtaget barnet og opholder sig i Danmark, men ikke har forældremyndigheden over barnet. Samtidigt er der ikke andre, der har forældremyndigheden over barnet. Dette kan medføre praktiske problemer for adoptivfamilien, hvor de ikke kan træffe

almindelige beslutninger om barnets forhold, såsom valg af daginstitution og skole. Ligeledes vil familien heller ikke kunne tage på ferie i udlandet. I den sårbare periode for adoptivfamilien, hvor adoptivbarnet skal knyttet sig til familien, findes det ikke hensigtsmæssigt, at adoptivfamilien rammes af praktiske problemer grundet manglende forældremyndighed over barnet.

Den foreslåede bestemmelse i § 7 a, stk. 5, i forældreansvarsloven er begrundet i, at den kommende adoptivfamilie ville blive sat i en uhensigtsmæssig situation, hvis de ikke tillægges forældremyndigheden over barnet under den midlertidige placering. Uden forældremyndigheden ville familien således ikke i de op imod to år, som domstolsbehandlingen kan vare, kunne træffe almindelige beslutninger om barnets forhold, såsom valg af daginstitution og skole, og familien ville heller ikke f.eks. kunne tage på ferie i udlandet. Med den foreslåede bestemmelse sikres således, at barnet og familien kan leve et almindeligt liv, mens sagen behandles. Det er i denne forbindelse af betydning, at der ikke er tale om en anbringelse efter serviceloven.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil samt de almindelige bemærkninger, punkt 2.2.2. og 2.2.3.

Til nr. 2

Det fremgår af § 20 a i forældreansvarsloven som ændret ved § 1, nr. 20, i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at der i helt særlige tilfælde kan fastsættes samvær eller anden kontakt med et barns oprindelige slægtninge efter en adoption. Afgørelse træffes efter anmodning fra barnets oprindelige slægtninge. Det fremgår videre, at der særligt kan fastsættes samvær eller anden kontakt, hvis barnet forud for adoptionen havde samvær eller anden kontakt med den pågældende.

Det foreslås, at det som § 20 a, stk. 2, i forældreansvarsloven indsættes, at bestemmelsen i § 20 a, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse ved midlertidig placering efter den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede § 32 a i adoptionsloven.

Det foreslås således, at der i helt særlige tilfælde kan fastsættes samvær eller anden kontakt med et barns oprindelige slægtning i den periode, hvor barnet er midlertidigt placeret efter den foreslåede § 32 a i adoptionsloven. Afgørelse herom træffes efter anmodning fra barnets oprindelige slægtninge. Der vil være samme kriterier for, at der efter § 20 a i forældreansvarsloven kan fastsættes samvær og anden kontakt under en midlertidig placering som efter en adoption.

En afgørelse om samvær eller anden kontakt under en midlertidig placering bortfalder, når den midlertidige placering ophører. Såfremt domstolene træffer afgørelse om, at Ankestyrelsens afgørelse om adoption uden samtykke opretholdes, skal der således indgives en ny ansøgning fra barnets oprindelige slægtninge med anmodning om, at der fastsættes samvær eller anden kontakt efter adoptionen. Retten til det fastsatte samvær eller anden kontakt vil bortfalde på tidspunktet for udløbet af fristen for at anke dommen.

Hvis domstolene ophæver Ankestyrelsens afgørelse om adoption uden samtykke, bortfalder afgørelsen om samvær eller anden kontakt efter § 20 a ligeledes på tidspunktet for udløbet af ankefristen. Det vil herefter være bestemmelserne om samvær i serviceloven, der vil finde anvendelse under den efterfølgende anbringelse af barnet.

Forslaget om at give mulighed for fastsættelse af samvær eller anden kontakt under den midlertidige placering er begrundet i, at der bør være samme adgang til at få fastsat samvær og anden kontakt for barnets oprindelige slægtninge under den midlertidige placering som efter adoptionen. Der vil ellers kunne opstå den uhensigtsmæssige situation, at barnets oprindelige slægtninge har samvær med barnet efter bestemmelserne i serviceloven forud for Ankestyrelsens afgørelse og efter § 20 a i forældreansvarsloven

efter adoptionens gennemførelse, mens der ikke er samvær eller anden kontakt under den midlertidige placering.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.2.2. og 2.2.3.

Til § 5

Til nr. 1

Kapitel 43 b i retsplejeloven indeholder bestemmelser om domstolenes prøvelse af afgørelser om adoption uden samtykke.

Det fremgår af § 475 b, stk. 2, i kapitel 43 b i retsplejeloven som ændret ved § 15, nr. 1, i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at en sag om adoption uden samtykke skal indbringes for retten senest tre uger efter, at Familieretshuset har modtaget anmodning om, at afgørelsen indbringes for retten. Familieretshuset skal sende sagens akter til retten sammen med oplysning om den afgørelse, der forlanges prøvet, og en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, og de beviser, der kan have betydning for sagens afgørelse.

Det foreslås, at § 475 b, stk. 2, nyaffattes, således at det fremgår af bestemmelsen, at en sag om adoption uden samtykke skal indbringes for retten senest tre uger efter, at Ankestyrelsen har modtaget anmodning om afgørelsens prøvelse af retten. Det foreslås videre, at det fremgår af bestemmelsen, at Ankestyrelsen sender sagens akter til retten med oplysning om den afgørelse, der forlanges prøvet, samt en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, og for de beviser, der kan have betydning for sagens afgørelse.

Med den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen vil det være Ankestyrelsen, der indbringer en sag om adoption uden samtykke for retten fremfor Familieretshuset. Der er ikke tilsigtet andre ændringer af bestemmelsen.

Den foreslåede ændring af Familieretshuset til Ankestyrelsen er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til nr. 2

Det fremgår af § 475 c, stk. 1, i retsplejeloven, som ændret ved § 15, nr. 1, i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at Familieretshuset, forældrene, indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, adoptionsansøgeren og barnet er parter i en sag om adoption uden samtykke. Det fremgår videre, at forældrene optræder på egen hånd, selvom de er umyndige. Det fremgår af § 475 c, stk. 2, at retten beskikker en advokat for parterne, medmindre de pågældende selv har antaget en advokat. Retten beskikker dog ikke en advokat for Familieretshuset.

Det foreslås, at § 475 c, stk. 1 og 2, nyaffattes, således at det fremgår af § 475 c, stk. 1, at i en sag om adoption uden samtykke anses som parter Ankestyrelsen, forældrene, barnet, barnets plejefamilie, hvis Ankestyrelsens afgørelse er truffet efter § 9, stk. 4, i adoptionsloven, og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, og forældremyndigheden ikke følger af § 32 a, stk. 2, i adoptionsloven. Det foreslås videre, at forældrene optræder på egen hånd, selvom de er umyndige.

Det foreslås videre, at bestemmelsen i § 475 c, stk. 2, affattes således, at det fremgår, at retten beskikker

en advokat for sagens parter, undtagen Ankestyrelsen, medmindre de pågældende selv har antaget en advokat.

Med den foreslåede nyaffattelse af bestemmelserne vil det være Ankestyrelsen, der er part i en sag om adoption uden samtykke for retten fremfor Familieretshuset.

Det foreslås endvidere i lighed med efter gældende ret, at indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, er part i sagen. Det foreslås dog, at dette ikke gælder, hvis forældremyndigheden hviler på den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede § 32 a, stk. 2, i adoptionsloven, hvoraf fremgår, at den kommende adoptivfamilie har forældremyndigheden under en midlertidig placering af barnet efter § 32 a i adoptionsloven. Dette skal ses i sammenhæng med, at der med den foreslåede nyaffattelse sker en præcisering af begrebet ”adoptionsansøger”, således at det alene omfatter situationer, hvor adoptionsansøgeren er barnets plejefamilie, og Ankestyrelsens afgørelse er truffet efter § 9, stk. 4, i adoptionsloven.

Der er ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af bestemmelsen.

De foreslåede ændringer af Familieretshuset til Ankestyrelsen er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede § 10 i adoptionsloven foreslås, at Ankestyrelsen træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2. og 2.1.3.

Til § 6

Til nr. 1

Det fremgår af § 1 i barselsloven, at formålet med loven er at sikre forældre ret til fravær i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption og at sikre forældre med tilknytning til arbejdsmarkedet ret til barselsdagpenge under fravær i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption m.v.

Med den foreslåede ændring af adoptionsloven i lovforslagets § 1, nr. 14, indføres adgang til at placere et barn, der skal adopteres uden samtykke efter adoptionslovens § 9, stk. 1–3, i en midlertidig placering hos den ansøger med godkendelse som adoptant, der er udvalgt af Adoptionsnævnet til at adoptere barnet. Den midlertidige placering er en forløber for adoption, og det er foreslået, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, at den kommende adoptivfamilie under den midlertidige placering har forældremyndigheden over barnet.

Det er i lovforslagets § 1, nr. 14, endvidere foreslået, at den midlertidige placering ophører, når Ankestyrelsen meddeler bevilling til adoption efter adoptionslovens § 1, nr. 1, eller retten afsiger dom om, at Ankestyrelsens afgørelse om adoption ophæves, og ankefristen herfor er udløbet.

Det foreslås på denne baggrund, at der to steder i barselslovens § 1 efter adoption tilføjes, ”herunder midlertidig placering”. Forslaget betyder, at den kommende adoptionsfamilie har ret til fravær og barselsdagpenge efter barselslovens regler om adoption i forbindelse med modtagelsen af barnet i den midlertidige placering.

Med den foreslåede ændring af § 1 sikres, at adoptivfamilien har ret til fravær efter barselsloven allerede i forbindelse med modtagelsen af barnet i den midlertidige placering efter den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede § 32 a i adoptionsloven, selvom barnet først adopteres på et senere tidspunkt.

Retten til fravær i forbindelse med adoption er reguleret i § 8 i barselsloven. Det fremgår af § 8, stk. 4, at kommende adoptanter, der skal modtage et adoptivbarn i Danmark, har ret til fravær i op til én

uge før modtagelse af barnet, hvis barnet ikke allerede har ophold i adoptanternes hjem. Det er en forudsætning, at adoptanterne af hensyn til barnet opholder sig på det sted, hvor barnet befinder sig, inden modtagelsen. Det fremgår videre, at retten til fravær forlænges i op til én uge, hvis opholdet bliver længere end én uge af årsager, som ikke kan tilregnes de kommende adoptanter.

Det fremgår af § 8, stk. 5, at når de adoptionsundersøgende myndigheder har bestemt, at adoptanten eller den ene af de adopterende ægtefæller i en periode skal være i hjemmet, har forældrene ret til fravær efter stk. 6 og 7.

Det fremgår af § 8, stk. 6, at en af de adopterende forældre ad gangen har ret til fravær i de første 14 uger efter modtagelsen af barnet, bortset fra at der er ret til samtidigt fravær i to sammenhængende uger. De to uger, hvor begge forældre har ret til fravær, kan lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende afholde som ikkesammenhængende perioder. For lønmodtagere forudsætter det dog en aftale med arbejdsgiveren. Det fremgår videre af § 8, stk. 7, at efter den 14. uge efter modtagelsen af barnet har adoptanterne ret til fravær fra arbejdet under forældreorlov efter §§ 9 og 10. Det fremgår af § 8, stk. 6, 4. pkt., at retten til fravær efter § 8, stk. 7, kan påbegyndes inden for de første 14 uger efter modtagelsen af barnet.

Forældre, der modtager et barn i midlertidig placering efter den foreslåede § 32 a i adoptionsloven, vil således have ret til fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 8, stk. 4, og efter § 8, stk. 6 og 7, hvis de adoptionsundersøgende myndigheder har bestemt dette efter stk. 5, i forbindelse med modtagelsen af barnet samt til forældreorlov efter §§ 9 og 10, jf. § 8, stk. 7.

For lønmodtagere gælder en pligt til at underrette arbejdsgiveren om udnyttelsen af retten til fravær, jf. barselslovens § 15, stk. 5.

Retten til barselsdagpenge under fravær er reguleret i barselslovens kapitel 5. Det fremgår af § 19 i barselsloven, at Udbetaling Danmark udbetaler barselsdagpenge efter reglerne i kapitel 10 i barselsloven til personer, der opfylder betingelserne for ret til barselsdagpenge, under fravær i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption.

For at have ret til barselsdagpenge skal forældrene bl.a. opfylde et beskæftigelseskrav som enten lønmodtager, ledig eller selvstændig erhvervsdrivende, som viser en tilknytning til arbejdsmarkedet. Reglerne om beskæftigelseskrav er fastsat i barselslovens § 27 for lønmodtagere og i § 28 for selvstændige. Forældre, der modtager et barn i midlertidig placering efter den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede bestemmelse i § 32 a i adoptionsloven forud for en kommende adoption, skal således opfylde beskæftigelseskravet for at have ret til barselsdagpenge under fraværet.

De øvrige regler i barselsloven, som omfatter adoptanter, vil ligeledes gælde for forældre, der modtager et barn i midlertidig placering efter § 32 a i adoptionsloven, herunder bl.a. reglerne om, at lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende kan genoptage arbejdet helt eller delvis i perioder, hvor der er ret til barselsdagpenge, jf. barselslovens § 22, reglerne om ansøgning om barselsdagpenge, jf. barselslovens § 30, og reglerne om ferieydelse, jf. barselslovens § 25.

Den foreslåede ændring i barselslovens § 1 betyder, at de afledte rettigheder, der følger af, at fraværet er afholdt efter § 8 i barselsloven, også finder anvendelse, når fraværet er afholdt i forbindelse med den midlertidige placering efter § 32 a i adoptionsloven. Det drejer sig bl.a. om rettigheder efter kapitel 3 i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v., udbetaling af feriepenge ved feriehindring efter § 38 i lov om ferie og beregning af feriebetalingen for orlovsperioden efter § 2 i lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler.

Hvis der træffes afgørelse om bevilling af adoption, inden retten til fravær og retten til barselsdagpenge efter barselsloven er brugt fuldt ud under den midlertidige placering efter § 32 a i adoptionsloven, kan den resterende fraværperiode med ret til barselsdagpenge afholdes, efter at der er meddelt bevilling til adoption. Der starter således ikke en ny periode med ret til fravær efter barselsloven, efter der er meddelt bevilling til adoption. Retten til fravær og retten til barselsdagpenge efter barselsloven ophører ved bortfald af den midlertidige placering, hvis domstolene ophæver Ankestyrelsens afgørelse om adoption uden samtykke, og ankefristen herfor er udløbet, jf. forslaget til § 1, nr. 14.

Til nr. 2

Det fremgår af barselslovens § 8, stk. 1, at kommende adoptanter, der opholder sig i udlandet for at modtage et barn, hver har ret til fravær fra arbejdet i op til fire uger før modtagelse af barnet. Retten til fravær forlænges i op til fire uger, hvis opholdet i udlandet før modtagelsen af barnet bliver længere end fire uger af årsager, som ikke kan tilregnes de kommende adoptanter. Det fremgår videre af § 8, stk. 3, at det er en betingelse for ret til fravær efter stk. 1, at der er tale om en adoption, der er formidlet af en organisation, der er godkendt efter adoptionsloven, eller en privat fremmedadoption gennemført efter tilladelse fra Familiestyrelsen.

Det foreslås, at henvisningen til Familiestyrelsen i barselslovens § 8, stk. 3, ændres til Ankestyrelsen.

Efter § 45 i bekendtgørelse nr. 1863 af 23. december 2015 om adoption kan Ankestyrelsen godkende en privat fremmedadoption under overholdelsen af nærmere betingelser anført i bestemmelsen. I perioden fra 1. juli 2012 til den 1. januar 2016, hvor bekendtgørelse nr. 1863 af 23. december 2015 trådte i kraft, tilkom kompetencen til at godkende private fremmedadoptioner Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, jf. § 56 i bekendtgørelse nr. 662 af 25. juni 2012 og efterfølgende bekendtgørelser. Forud herfor tilkom kompetencen Familiestyrelsen, jf. § 32 i bekendtgørelse nr. 919 af 28. september 2009 om godkendelse som adoptant. Ændringen pr. 1. juli 2012, hvor kompetencen blev flyttet fra Familiestyrelsen til Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, og den efterfølgende flytning til Ankestyrelsen pr. 1. januar 2016, er ved en fejl ikke blevet afspejlet ved en ændring af § 8, stk. 3, i barselsloven.

Der er alene tale om en teknisk ændring af bestemmelsen.

Til § 7

De foreslåede bestemmelser i § 7 vedrører lovens ikrafttræden. Det foreslås med *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Det foreslås med *stk. 2*, at sager om adoption uden samtykke, der er under behandling af Familieretshuset ved lovens ikrafttræden, færdigbehandles af Ankestyrelsen. Dog kan Familieretshuset beslutte at færdigbehandle en verserende sag, hvis det efter en konkret vurdering er til barnets bedste, herunder hvis sagen er så tæt på at kunne afsluttes, at en overdragelse til Ankestyrelsen vil medføre en urimelig forsinkelse af sagen. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse med de ændringer, der følger af § 1, nr. 14, § 2, nr. 1, og §§ 4 og 6. Det vil således i sådanne sager være Familieretshuset, der træffer afgørelse om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven. Barnet vil efter den i lovforslagets § 1, nr. 14, foreslåede bestemmelse i § 32 a i adoptionsloven kunne placeres midlertidigt hos den kommende adoptivfamilie på baggrund af Familieretshusets afgørelse om adoption uden samtykke. Det vil endvidere være muligt for barnet at blive hos denne familie som netværksplejefamilie, såfremt domstolene ophæver Familieretshusets afgørelse om adoption uden samtykke, jf. den i lovforslagets § 2, nr. 1, foreslåede § 66 b, stk. 6, i serviceloven. Derudover vil de i lovforslagets § 4 foreslåede ændringer af forældreansvarsloven finde anvendelse, hvorved den kommende adoptivfamilie vil have forældremyndigheden over barnet under den midlertidige placering. Endelig betyder den foreslåede bestemmelse, at den foreslåede ændring

af barselsloven, der sikrer ligestilling mellem adoption og midlertidig placering i disse love, vil finde anvendelse, uanset at afgørelsen om adoption uden samtykke er truffet af Familieretshuset fremfor Ankestyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 er begrundet i hensynet til barnets bedste, idet en sag ikke bør forsinkes unødigt på grund af myndighedsskift, og idet foreslåede ændringer, der er til barnets bedste, herunder særligt bestemmelsen om midlertidig placering, bør finde anvendelse på alle sager fra lovens ikrafttræden.

Det foreslås med *stk. 3*, at for sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven, der er indbragt for retten efter § 11 i adoptionsloven ved lovens ikrafttræden, finder de hidtil gældende regler anvendelse. Dette betyder, at Familieretshuset er part i disse sager.

Det foreslås med *stk. 4* af ordensmæssige hensyn, at regler fastsat i medfør af adoptionsloven og service-loven, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse i § 8 vedrører lovens territoriale anvendelsesområde. Det foreslås således, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at §§ 1 og 4, der vedrører ændringer af adoptionsloven og forældreansvarsloven, ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Det fremgår af § 41 i adoptionsloven, at adoptionsloven ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Grønland og Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger. Det foreslås, at nærværende lov ikke kan sættes i kraft for Færøerne, da de færøske myndigheder den 29. juli 2018 overtog sagsområdet person-, familie- og arveret. Adoptionsloven er sat i kraft for Grønland og gælder i den affattelse, der følger af kongelig anordning nr. 410 af 21. april 2010.

Det fremgår af § 49 i forældreansvarsloven, at forældreansvarsloven ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Grønland og Færøerne med de ændringer, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger. Det foreslås, at nærværende lov ikke kan sættes i kraft for Færøerne, da de færøske myndigheder den 29. juli 2018 overtog sagsområdet person-, familie- og arveret. Forældreansvarsloven er ved kongelig anordning nr. 680 af 6. juni 2016 sat i kraft for Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 1. Adoption meddeles ved bevilling, der udfærdiges af statsforvaltningen.

Stk. 2. ---

§ 6. Er den, der ønskes adopteret, fyldt 12 år, bør bevillingen ikke meddeles uden den pågældendes samtykke, medmindre indhentelse af samtykket skønnes at være til skade for barnet.

Stk. 2. Samtykket skal afgives under personligt fremmøde for statsforvaltningen eller for anden myndighed eller institution, der er godkendt i medfør af § 8, stk. 1. Inden barnet afgiver samtykke, skal der finde en samtale sted med barnet om adoptionen, og barnet skal gøres bekendt med adoptionens betydning.

Stk. 3. ---

§ 8. Samtykke efter § 7 skal afgives skriftligt under personligt fremmøde for statsforvaltningen eller for anden myndighed eller institution, som er godkendt dertil af børne- og socialministeren. Kravet om personligt fremmøde gælder dog ikke den forælder, der afgiver samtykke til vedkommen- des ægtefælle eller samlevers stedbarns adoption.

Stk. 2-5. ---

§ 10. Når statsforvaltningen modtager meddelelse fra kommunalbestyrelsen om, at Ankestyrelsen har meddelt samtykke efter § 68 e i lov om social service til, at et barn kan adopteres uden samtykke fra forældrene, træffer statsforvaltningen efter § 9, stk. 2-4, afgørelse om adoption af barnet, hvis betingelserne er opfyldt.

Stk. 2. Inden statsforvaltningen træffer afgørelse efter stk. 1, skal statsforvaltningen forespørge barnets forældre, om de vil give samtykke til adoptionen, jf. § 7.

§ 11. Træffer statsforvaltningen beslutning efter § 9, selv om samtykke til adoption fra forældrene efter § 7, stk. 1, ikke foreligger, underrettes barnet, forældrene, indehaveren

I adoptionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1041 af 3. august 2018, som ændret ved § 4 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, affattes således:

»Adoption meddeles ved bevilling, der udfærdiges af Familieretshuset. Bevilling til adoption efter § 9 udfærdiges dog af Ankestyrelsen.«

2. I § 6, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:

»Samtykket skal i sager efter § 9, der behandles af Ankestyrelsen, afgives under personligt fremmøde for Ankestyrelsen.«

3. I § 8, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Samtykket kan i sager efter § 9, der behandles af Ankestyrelsen, efter Ankestyrelsens bestemmelse afgives skriftligt under personligt fremmøde for Ankestyrelsen.«

4. § 10 affattes således:

»§ 10. Når Ankestyrelsen modtager meddelelse fra kommunalbestyrelsen om, at børn og unge-udvalget efter § 68 e i lov om social service har indstillet, at et barn adopteres uden samtykke fra forældrene, træffer Ankestyrelsen afgørelse om adoption af barnet efter § 9, stk. 2-4, hvis betingelserne er opfyldt.

Stk. 2. Tilbagekaldes et samtykke, der er meddelt i overensstemmelse med § 8, giver Familieretshuset meddelelse til Ankestyrelsen, der efter § 9, stk. 1, træffer afgørelse om adoption af barnet, hvis betingelserne herfor er opfyldt.«

5. § 11 affattes således:

»§ 11. Træffer Ankestyrelsen afgørelse efter § 9, selv om samtykke til adoption fra forældrene efter § 7, stk. 1, ikke foreligger, underrettes barnet, forældrene, indehaveren af

af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, værger og den, der søger om adoption, herom.

Stk. 2. En beslutning som nævnt i stk. 1 skal være skriftlig og udleveres af statsforvaltningen til de pågældende personligt eller forkyndes for dem. Beslutningen skal indeholde oplysning om adgangen til at få afgørelsen prøvet af retten og om fristen herfor, jf. stk. 3.

Stk. 3. Inden 14 dage efter at en beslutning som nævnt i stk. 1 er modtaget eller forkyndt, kan sagen forlanges indbragt for retten. Statsforvaltningen kan, når særlige grunde taler derfor, fastsætte en længere frist eller inden fristens udløb forlænge denne.

Stk. 4. Modtager statsforvaltningen anmodning om, at beslutningen prøves af retten, indbringer statsforvaltningen sagen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 b, medmindre bevilling er udfærdiget efter udløbet af fristen i stk. 3.

Stk. 5. Opretholder retten statsforvaltningens beslutning om, at bevilling efter § 9 skal meddeles, eller beslutter retten, at bevilling kan meddeles, kan statsforvaltningen ikke meddele bevilling, før ankefristen er udløbet, og anke ikke er iværksat inden ankefristens udløb. Det samme gælder i forhold til kæremål, hvis retten afviser prøvelse, jf. retsplejelovens § 475 b, stk. 4.

§ 15. Adoption kan ikke meddeles, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for tabt arbejdsfortjeneste. Statsforvaltningen kan afkræve enhver, der har kendskab til forholdene, alle oplysninger til brug ved afklaringen af, om der er ydet eller modtaget vederlag m.v. som nævnt i 1. pkt.

§ 15 a. ---

Stk. 2. Statsforvaltningen skal under en sag om adoption efter § 9 beskikke en advokat for barnet. Statsforvaltningen skal samtidig tilbyde forældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, samt barnets eventuelle plejeforældre advokatbeskikkelse.

Stk. 3. ---

§ 25. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om behandling af sager efter denne lov, herunder

- 1) om godkendelse som adoptant,
- 2) om adoptionssagers behandling, herunder om indholdet af ansøgninger om adoption m.v.,
- 3) om afgivelse af samtykke til adoption, jf. §§ 6 og 8,

forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, værger og den, der søger om adoption, herom.

Stk. 2. En afgørelse som nævnt i stk. 1 skal være skriftlig og udleveres af Ankestyrelsen til de pågældende personligt eller forkyndes for dem. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til at få afgørelsen prøvet af retten og om fristen herfor, jf. stk. 3.

Stk. 3. En afgørelse som nævnt i stk. 1 kan forlanges indbragt for retten inden 14 dage efter, at afgørelsen er modtaget eller forkyndt. Ankestyrelsen kan, når særlige grunde taler derfor, fastsætte en længere frist eller inden fristens udløb forlænge denne.

Stk. 4. Modtager Ankestyrelsen anmodning om, at afgørelsen prøves af retten, indbringer Ankestyrelsen sagen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 b, medmindre bevilling er udfærdiget efter udløbet af fristen i stk. 3.

Stk. 5. Opretholder retten Ankestyrelsens afgørelse om, at bevilling efter § 9 skal meddeles, eller beslutter retten, at bevilling kan meddeles, kan Ankestyrelsen ikke meddele bevilling, før ankefristen er udløbet, og anke ikke er iværksat inden ankefristens udløb. Det samme gælder i forhold til kæremål, hvis retten afviser prøvelse, jf. retsplejelovens § 475 b, stk. 4.«

6. I § 15 indsættes som 3. pkt.:

»Tilsvarende gælder for Ankestyrelsen i sager om adoption uden samtykke efter § 9.«

7. § 15 a, stk. 2, ophæves og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Familieretshuset skal samtidigt med, at der gives meddelelse til Ankestyrelsen efter § 10, stk. 2, beskikke en advokat for barnet. Familieretshuset skal samtidigt tilbyde forældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, at få beskikket en advokat.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal under en sag om adoption uden samtykke efter § 9, stk. 2-4, beskikke en advokat for barnet, inden sagen forelægges for børn og unge-udvalget. Kommunalbestyrelsen skal samtidigt tilbyde forældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, samt barnets eventuelle plejeforældre at få beskikket en advokat.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

8. § 25, nr. 4, affattes således:

- 4) om statsforvaltningens behandling af sager om adoption uden samtykke, jf. § 9, og
5) om behandlingen af sager om godkendelse af, at et adoptionsforløb fortsætter.

§ 25 d. Ved en adoption, der er omfattet af kravet om, at ansøgeren skal godkendes som adoptant, jf. § 4 a, skal adoptanten modtage adoptionsrådgivning umiddelbart før og efter, at det barn, som skal adopteres, tager ophold hos adoptanten i Danmark. Dette gælder dog ikke, hvis adoptanten af hensyn til barnet ikke har mulighed for at modtage rådgivning.

Stk. 2. En adoptant, der er omfattet af stk. 1, og som har bopæl i Danmark, kan anmode om yderligere adoptionsrådgivning i forbindelse med adoptionen.

Stk. 3. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om følgende:

- 1) Hvordan rådgivningen efter stk. 1 og 2 skal tilrettelægges.
- 2) I hvilke situationer adoptanten, jf. stk. 1, 2. pkt., ikke skal modtage rådgivning.
- 3) Betaling for rådgivning efter stk. 2.

§ 29 b. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen. Dette gælder dog ikke afgørelser efter § 9.

Stk. 2. I sager efter § 9 kan statsforvaltningens sagsbehandling påklages til Ankestyrelsen.

Stk. 3. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om klagers behandling.

Kapitel 5 a

Døgnpleje, surrogatmoderskab og straf

- »4) om Ankestyrelsens behandling af sager om adoption uden samtykke, jf. § 9, og«.

9. I § 25 d indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder også for godkendte adoptanter, der modtager et barn i midlertidig placering efter § 32 a.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

10. § 29 b, stk. 1, 2. pkt. ophæves

11. § 29 b, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

12. Efter § 29 d indsættes i *kapitel 4*:

»§ 29 e. Familieretshuset og Ankestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om godkendelse af en ansøger som adoptant og sager om adoption indhente oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister om en ansøger, der ønsker at adoptere.

Stk. 2. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om Ankestyrelsens og Familieretshusets indhentning af oplysninger efter stk. 1.«

13. *Overskriften* til kapitel 5 a affattes således:

»Kapitel 5 a

Døgnpleje, midlertidig placering, surrogatmoderskab og straf«.

14. Efter § 32 indsættes før overskriften før § 33:

»Midlertidig placering

§ 32 a. Når Ankestyrelsen har truffet afgørelse efter § 10 om, at et barn skal adopteres efter § 9, stk. 1-3, placeres barnet hos den ansøger med godkendelse som adoptant, der er udvalgt af Adoptionsnævnet til at adoptere barnet. Den midlertidige placering ophører, når Ankestyrelsen meddeler

bevilling til adoption efter § 1, 2. pkt., eller retten afsiger dom om, at Ankestyrelsens afgørelse om adoption ophæves, og ankefristen derfor er udløbet.

Stk. 2. Under den midlertidige placering har ansøgeren forældremyndigheden over barnet efter § 7 a, stk. 5, i forældreansvarsloven og forsørgelsespligten over for barnet.

Stk. 3. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om midlertidig placering efter stk. 1.«

§ 2

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1530 af 18. december 2018, § 13 i lov nr. 1711 af 27. december 2018 og § 1 i lov nr. 1720 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 66 b affattes således:

§ 66 b. Netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune.

Stk. 2. Den kommunalbestyrelse, der godkender netværksplejefamilien som konkret egnet, jf. stk. 1, skal i forbindelse med godkendelsen tilbyde plejefamilien et grundkursus i at være plejefamilie.

Stk. 3. Afgørelser om godkendelse som netværksplejefamilie for et bestemt barn eller en bestemt ung kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Den kommunalbestyrelse, der har godkendt netværksplejefamilien, skal ud over godtgørelse for kost og logi, jf. § 55, stk. 4, dække netværksplejefamiliens øvrige og ekstraordinære omkostninger ved at have barnet eller den unge boende. Op til 20.000 kr. pr. barn årligt kan dækkes som øvrige omkostninger uden forevisning af dokumentation. Netværksplejefamilier kan efter en konkret vurdering desuden få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Stk. 5. Afgørelser om dækning af øvrige og ekstraordinære omkostninger og om dækning af tabt arbejdsfortjeneste kan påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelse, jf. stk. 1, om grundkursus til netværksplejefamilier, om dækning af netværksplejefamiliers omkostninger ved at have et barn eller en ung boende og om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier, jf. stk. 4.

»**§ 66 b.** Netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune.

Stk. 2. Den kommunalbestyrelse, der godkender netværksplejefamilien som konkret egnet, jf. stk. 1, skal i forbindelse med godkendelsen tilbyde plejefamilien et grundkursus i at være plejefamilie.

Stk. 3. Afgørelser om godkendelse som netværksplejefamilie for et bestemt barn eller en bestemt ung kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Den kommunalbestyrelse, der har godkendt netværksplejefamilien, skal ud over godtgørelse for kost og logi, jf. § 55, stk. 4, dække netværksplejefamiliens øvrige og ekstraordinære omkostninger ved at have barnet eller den unge boende. Op til 20.000 kr. pr. barn årligt kan dækkes som øvrige omkostninger uden forevisning af dokumentation. Netværksplejefamilier kan efter en konkret vurdering desuden få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Stk. 5. Afgørelser om dækning af øvrige og ekstraordinære omkostninger og om dækning af tabt arbejdsfortjeneste kan påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. En familie, der har haft et barn midlertidigt placeret efter § 32 a i adoptionsloven, kan godkendes som netværksplejefamilie for barnet, hvis retten ophæver Ankestyrelsens afgørelse om adoption efter § 9 i adoptionsloven.

Stk. 7. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelse, jf. stk. 1, om grundkursus til netværksplejefamilier, om dækning af netværksplejefamiliers omkostninger ved at have et barn eller en ung boende og om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier, jf. stk. 4.«

2. § 68 c, stk. 1, ophæves.

§ 68 c. Ved anbringelse med henblik på adoption skal kommunalbestyrelsen så vidt muligt anbringe barnet eller den unge i en plejefamilie, der er indstillet på at adoptere barnet eller den unge.

Stk. 2. ---

§ 68 f. På baggrund af en indstilling fra kommunalbestyrelsen, jf. § 68 e, stk. 2, kan børn og unge-udvalget på et møde indstille til Ankestyrelsen, at styrelsen meddeler samtykke til, at barnet eller den unge adopteres efter § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven.

Stk. 2-3. ---

§ 68 g. Hvis Ankestyrelsen kan tiltræde børn og unge-udvalgets indstilling efter § 68 f, stk. 1, meddeler styrelsen samtykke til, at barnet adopteres uden samtykke fra forældrene. Meddelelsen skal være skriftlig og begrundet og gives til sagens parter, jf. § 68 f, stk. 2, og kommunalbestyrelsen. Hvis Ankestyrelsen ikke kan tiltræde indstillingen, meddeler styrelsen sagens parter og kommunalbestyrelsen dette. Denne meddelelse skal være skriftlig og begrundet.

§ 68 h. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af sager efter §§ 68 e-68 g.

§ 55. I afgørelser med udvidet votering deltager i mødet 2 medlemmer og 2 ankechefer, hvoraf den ene er formand.

Stk. 2. Udvidet votering skal benyttes i sager om følgende:

- 1) Sager, hvor Ankestyrelsen har besluttet, at sagen har principiel eller generel betydning, jf. § 52 c, stk. 1.
- 2) Afgørelser truffet af børn og unge-udvalget, jf. § 74 i lov om social service.
- 3) Sager om Ankestyrelsens samtykke til, at et barn adopteres uden samtykke fra forældrene efter § 9, stk. 2-4, i adoptionsloven.
- 4) Sager om tilbageholdelse i boligen efter § 127 og om optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter §§ 129 og 129 a i lov om social service.
- 5) Afgørelser, der er udsat med henblik på udvidet votering, jf. § 53, stk. 3.
- 6) Andre sager, som direktøren beslutter har principiel eller generel betydning.

Stk. 3. Afgørelsen træffes ved almindeligt flertal. Hvis stemmerne står lige, er formandens stemme afgørende.

§ 56. ---

Stk. 2. § 55, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

3. I § 68 f, stk. 1, ændres »meddeler samtykke til« til: »træffer afgørelse om«.

4. § 68 g ophæves.

5. I § 68 h ændres »§§ 68 e-68 g« til: »§§ 68 e og 68 f«.

§ 3

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1064 af 21. august 2018, som senest ændret ved § 14 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 55, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) Sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven.«

2. I § 55 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. I sager om adoption uden samtykke efter § 9 i adoptionsloven deltager endvidere en adoptionskyndig medarbejder fra Ankestyrelsen i mødet.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I § 56, stk. 2, ændres »§ 55, stk. 3,« til: »§ 55, stk. 4,«.

§ 4

I forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1256 af 7. november 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 7 a indsættes som *stk. 4* og 5:

»*Stk. 4.* Stk. 1 og 2 gælder også for ansøgere med godkendelse som adoptant, der adopterer et barn fra et andet land, i perioden fra barnets ankomst her til landet og til Familieretshuset har meddelt bevilling til adoption efter § 1 i adoptionsloven.

Stk. 5. Stk. 1 og 2 gælder også for ansøgere med godkendelse som adoptant, der har fået et barn placeret efter § 32 a i adoptionsloven, så længe barnet er midlertidigt placeret.«

§ 7 a. Forældre, der sammen har adopteret et barn, har fælles forældremyndighed.

Stk. 2. En forælder, der har adopteret et barn alene, har forældremyndigheden alene, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. ---

§ 20 a. Er barnet adopteret, kan der i helt særlige tilfælde efter anmodning fra barnets oprindelige slægtninge fastsættes samvær eller anden form for kontakt med disse, navnlig hvis barnet forud for adoptionen havde samvær eller anden form for kontakt med den, som anmoder om fastsættelse af samvær m.v.

2. I § 20 a indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Stk. 1 gælder også ved midlertidig placering efter § 32 a i adoptionsloven.«

Justitsministeriet

§ 5

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018, som senest ændret ved § 12 i lov nr. 1719 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 475 b, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Sagen skal indbringes for retten senest 3 uger efter, at Ankestyrelsen har modtaget en anmodning om, at afgørelsen prøves af retten. Ankestyrelsen sender sagens akter til retten med oplysning om den afgørelse, der forlanges prøvet, samt en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, og for de beviser, der kan have betydning for sagens afgørelse.«

2. § 475 c, *stk. 1* og 2, affattes således:

»Som parter anses Ankestyrelsen, forældrene, barnet, barnets plejefamilie, hvis Ankestyrelsens afgørelse er truffet efter § 9, stk. 4, i adoptionsloven, og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, og forældremyndigheden ikke følger af § 32 a, stk. 2, i

§ 475 c. Som parter anses statsforvaltningen, forældrene, indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, adoptionsansøgeren og barnet. Forældre optræder på egen hånd, selv om de er umyndige.

§ 475 b. ---

Stk. 2. Sagen skal indbringes for retten senest 3 uger efter, at statsforvaltningen har modtaget anmodning om beslutningens prøvelse af retten. Statsforvaltningen sender sagens akter til retten med oplysning om den beslutning, der forlanges prøvet, samt en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, og for de beviser, der kan have betydning for sagens afgørelse.

Stk. 3-4. ---

Stk. 2. Retten beskikker en advokat for sagens parter, undtagen statsforvaltningen, medmindre de pågældende selv har antaget en advokat.

§ 1. Formålet med denne lov er at sikre forældre ret til fravær i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption og at sikre forældre med tilknytning til arbejdsmarkedet ret til barselsdagpenge under fravær i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption m.v.

§ 8. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Det er en betingelse for ret til fravær efter stk. 1, at der er tale om en adoption, der er formidlet af en organisation, der er godkendt efter adoptionsloven, eller en privat fremmedadoption gennemført efter tilladelse fra Familiestyrelsen.

Stk. 4. Til kommende adoptanter, der skal modtage et adoptivbarn i Danmark, er der ret til fravær i op til 1 uge før modtagelse af barnet, hvis barnet ikke allerede har ophold i adoptanternes hjem. Det er en forudsætning, at adoptanterne af hensyn til barnet opholder sig på det sted, hvor barnet befinder sig, inden modtagelsen. Retten til fravær forlænges i op til 1 uge, hvis opholdet bliver længere end 1 uge af årsager, som ikke kan tilregnes de kommende adoptanter.

Stk. 5. ---

Stk. 6. I de første 14 uger efter modtagelse af barnet har en af de adopterende forældre ad gangen ret til fravær bortset fra ret til samtidigt fravær i 2 sammenhængende uger. De 2 uger, hvor begge forældre har ret til fravær, kan lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende afholde som ikkesammenhængende perioder. For lønmodtagere forudsættes ikkesammenhængende fravær en aftale med arbejdsgiveren. Retten til fravær efter stk. 7 kan påbegyndes inden for de første 14 uger efter modtagelse af barnet.

Stk. 7. Efter den 14. uge efter modtagelse af barnet har adoptanter ret til fravær fra arbejdet under forældreorlov efter §§ 9 og 10.

adoptionsloven. Forældrene optræder på egen hånd, selvom de er umyndige.

Stk. 2. Retten beskikker en advokat for sagens parter undtagen Ankestyrelsen, medmindre de pågældende selv har antaget en advokat.«

Beskæftigelsesministeriet

§ 6

I barselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 822 af 20. juni 2018, som ændret ved § 2 i lov nr. 701 af 8. juni 2018, § 6 i lov nr. 1526 af 18. december 2018 og § 3 i lov nr. 1710 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. To steder i § 1 indsættes efter »adoption«: », herunder midlertidig placering,«.

2. I § 8, stk. 3, ændres »Familiestyrelsen« til: »Ankestyrelsen«.